

“Rīka ar garšu”

Foto - E. Gabranovs

Gaviļnieki. Piecpadsmit gadus jauniešu deju kolektīvā “Rīka” (foto – tagadējais sastāvs) dejojusi vairāk nekā 200 dalībnieku, turklāt visus šos gadus jauniešus vadījis Agris Veismanis.

Edgars Gabranovs

Pagājušajā sestdienā Balvu pamatskolas sporta zālē jauniešu deju kolektīvs “Rīka” kopā ar mūspuses dejotājiem un ciemiņiem nosvinēja 15.dzimšanas dienu “Rīka ar garšu”. Jubilejas koncerta vadītāji zināja teikt, ka nosaukums Rīka ir kādai upei Balvu novadā: “Rīka ir arī maizes rīka. No rudzu maizes kolektīvs ir paņēmis pašu galveno – spēku!”

Tāpat deju kolektīvu raksturo dzīvesprieks un jaunības deģsmē. Šobrīd “Rīkai” ir divi sastāvi, kas kopā pulcē 42 dejotājus. Ilggadējais jauniešu deju kolektīva vadītājs Agris Veismanis taujāts, vai piekriet apgalvojumam, ka “Rīkai” dejas ir kaut kas vairāk nekā skaņu un kustību apkopojums, atzina, ka viņa vadītais kolektīvs izgaršo dejas garšu un ir gatavs atklātai sarunai dejā pats ar sevi un citiem. Pirms jubilejas koncerta viņš neslēpa, ka noskaņojums ir ļoti labs: “Nevaru sēdēt, rokas klēpī salicis, ja ir jaunieši, kuri vēlas dejot. Jāvar, jāgrib strādāt! Jāsecina, ka, vērojot un strādājot ar jauniešiem piecpadsmit gadus, daudz kas ir mainījies. Arī paši jaunieši, kuriem, manuprāt, nereti pietrūkst neatlaidības un gribasspēka. Gribētos, lai atbildības sajūta būtu lielāka. Tiesa, mūsdienā jaunieši ir ļoti aizņemti un noslogoti. Viņi apmeklē mākslas, mūzikas, sporta, autoskolas un iesaistās dažādās citās nodarbībās un projektos. Kā skolēnus motivēju? Tā ir viņu pašu izvēle un, protams, iespēja tikt uz deju svētkiem. Dejotājiem novēlu ne tikai iemācīties deju soļus, bet arī sirsniģāku attieksmi vienam pret otru. Kā jūtos? Pirms koncertiem satraukumam jābūt un tas ir.”

Senioru deju kopas “Luste” vadītāja Inta Sleža ir pārliecināta, ka jauniešu un senioru motivācija dejojot nedaudz atšķiras ar to, ka senioriem būtiskāka ir kopā būšana: “Jaunus

pašdarbniekus atrast paliek arvien grūtāk. Pirmkārt, cilvēku paliek mazāk. Otrkārt, daudzi baidās un kautrējas uzsākt kaut ko jaunu. Vai kolektīviem jāsvin dzimšanas dienas? Noteikti! Dzīvē jāsvin viss, kas vien ir iespējams. “Rīkas” dejotājiem novēlu saglabāt dejotprieku, arī aizejot lielajā dzīvē.” Lūgta raksturot “Rīkas” ilggadējo vadītāju A.Veismani, “Lustes” vadītāja uzsvēra, ka viņš ir ļoti foršs onkulis, kurš spēj piesaistīt bērnus un jauniešus: “Viņa vadītajiem dejotājiem ir kolosāla stāja, lai *iznestu* deju. Nevar būt tā, ka rokas un kājas *dzīvo* atsevišķi. Dejot iemācās, saprotot un izjūtot savu ķermeni.” I.Sleža pieļauj, ka ikviena kolektīva vadītājam ir bijuši brīži, kad visam gribas atmet ar roku: “Ko darīt, kā pārvarēt šādus mirkļus? Tie pāriet kā iesnas pēc divām nedēļām.” Eiropas deju kopas “Atvasara” vadītāja Lūcija Jermacāne “Rīkai” vēl jaunus dejotājus: “Jauniešu vecuma posms ir tāds, kurā skolotājs iegulda daudz darbu, un pēc tam dejotāji aiziet uz citiem kolektīviem. Tas nozīmē, ka apmācības process ne uz mirkli neapstājas. Es ar bērniem vairs nestrādāju. Manām dejotājām - dāmām ir pieklājīgs vecums. Darbs nav nemaz tik viegls, jo strādāju ar vecuma posmu, kurā daļa no dāmām dejojot uzsāka, aizejot pensijā. Mēdz teikt, ka pat lāci var iemācīt braukt ar velosipēdu. Var, tikai jābūt lielai vēlmei. Kolektīvu dzimšanas dienas ir savdabīgs atskaites posms, kas noteikti ir jāatzīmē un jāsvin. “Atvasara” 15.dzimšanas dienu svinēs pēc diviem gadiem.”

Balvu novada domes priekšsēdētāju Aigaru Pušpuru pazīstam kā aktīvu sportistu. Lūgts atklāt, vai viņu varētu izprovocēt uz dejošanu, novada vadītājs atklāja, ka viņu var izprovocēt uz daudz ko: “Priecājos, ka mūspusē dejas ir cieņā. Dejas ir tā pati kustība, sevis pilnveidošana. Pašvaldība ir gatava atbalstīt savus pašdarbniekus, turklāt budžetā ir paredzēti līdzekļi dalībai XII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Bērni, protams, ir mūsu prioritāte. Lai raits deju solis un nenogurstošs skatiens nākotnē!”

* Turpinājums 2.lpp.

Nākamajā
adugunī

- **Apglezno skolu kopā ar mākslinieci**
Gimnāzijā viesojas *Elita Patmalniece*
- **Absolūts komunikācijas trūkums**
Kas notiek Tilžā

Seminārs lauksaimniekiem

26.februārī plkst. 10.00 Latvijas Lauku un konsultāciju centra Balvu konsultāciju biroja telpās (Brīvības ielā 46a) notiks seminārs par bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumu sertifikāciju. Seminārā informēs par bioloģiskās lauksaimniecības pamatprincipiem, saistošiem normatīviem aktiem, kontroles un uzraudzības kārtību, ražošanas procesa dokumentēšanu u.c. jautājumiem.

Prātos prātņieki

Atgādinām, ka 29.februārī plkst. 14.00 Kubulu kultūras namā pulcēsies komandas 4-6 dalībnieku sastāvā, lai cīnītos “Prāta spēļu” Latvijas kausa izcīņā. Tas ir izklaidējošs erudīcijas spēļu turnīrs, kas norisinās dažādās Latvijas pilsētās visa gada garumā. Dalība - bezmaksas.

Īsziņas

Uzsāka akciju

Starptautiskajā Dzimtās valodas dienā, 21.februārī, latgališu portāls *lakuga.lv* uzsāka akciju “Latgališu volūdai draudzeīga vīta”, aicinot saņemt īpaša dizaina uzlīmi. Akcijas mērķis ir mudināt latgališus ikdienas saziņā izmantot dzimto valodu, kā arī veicināt sabiedrības izpratni par latgališu valodas vērtību un pozitīvu attieksmi pret to. Akcijai atsaukušās jau vairākas iestādes, tostarp Baltinavas vidusskola.

Futbolisti finiša taisnē

29.februārī plkst. 10.00 Balvu pamatskolas sporta zālē ikviens interesents aicināts uz Balvu novada telpu futbola čempionāta lielo noslēgumu.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Sēžot mežinieku seminārā un klausoties gudru vīru runas, vēl un vēlreiz pārlicinājos, ka mani secinājumi par atsevišķiem procesiem valstī bijuši pareizi jau pirms daudziem gadiem. Atgūstot neatkarību, daudz vairāk tika domāts, kā sagrābt, *privatizēt* ienesīgākos valsts uzņēmumus, kopsaimniecības, nevis reorganizēt un attīstīt valsts sektoru. Medicīna, izglītība, kultūra – kāds no tā labums! Kā būs, tā būs! Atjaunotajā Latvijā daudzi metās studēt kaut vai sabiedriskās attiecības. It kā no tām valsts ekonomikā būtu labums. Viens no politiķiem, ministriem un premjeriem, viesojoties Latgalē, aicināja jauniešus vairāk apgūt eksaktās zinības. Diemžēl diez cik dzirdīgas ausis tas neatrada. Vai arī nekas netika darīts, lai tā notiktu. Iespējams, latvieši vairāk ir dziedātāju un dejojāju, nevis naudas *taisītāju* tauta. Tādēļ kokrūpnieki tagad sūdzas par speciālistu trūkumu nozarē. Strādnieki vēl būtu, bet speciālistu nav. Skolu daudz, augstskolu daudz, bet speciālistu trūkst. Līdz ar to Latvijā cirstajam kokam joprojām nav augstas pievienotās vērtības, kas nāktu par labu gan izglītībai, gan kultūrai, gan medicīnai. Ja arī turpmāk ceļmalās un ostās būs redzamas milzīgas koku kaudzes, tikai izmēros tievāku, tad valsts maciņš diez ko no tā biezāks neklūs. Iespējams, sēnes un ogas tad patiešām būs jābrauc lasīt uz kādu no nacionālajiem parkiem, nevis uz tuvējo mežu, no kura pāri būs palikuši krūmi.

Septiņdesmit fakti

"Vadugunij" - 70

41. 1991.gada 12.februārī *vadugunieši* publicēja atklātu vēstuli, kurā paziņoja, ka apdraudēta laikraksta iznākšana finansiālu apsvērumu dēļ: "...mēs vēl kautrējamies ar šādu aicinājumu griezties pie Jums, kad to jau darīja "Lauku Avīze", taču tagad skaidri redzam, ka nevaram izdzīvot bez sponsora atbalsta..." **42.** 1992.gada 11.janvāra laikrakstā "Vaduguns" redaktore Biruta Salmane paziņoja, ka turpmāk avīze iznāks divas reizes nedēļā. Abonēšanas maksa mēnesim (bez piegādes) bija 2,60 rbļ., mazumtirdzniecībā – 50 kapeikas. **43.** 1993.gada 1.oktobrī jurģus svinēja muitnieki Balvos, Brīvības ielā 81. Rajonā turpinājās jauno LR pasu izsniegšana. **44.** 1994.gada maijā no Kubulu valdes seifa nozaga pašvaldību vēlēšanas sarakstus. "...satraukumam nav pamata. Vēlēšanas Kubulos notiks. Nozagtie saraksti ir atjaunoti..." tolaik paskaidroja vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs A.Supe. **45.** 1995.gadā deputāti nolēma pārdot daļu namīpašuma Balvos, Teātra ielā 7. Tas nozīmēja, ka redakcijai bija jāmeklē jauna mājvieta. **46.** 1996.gada 19.maijā pēkšņi pārtrūka "Vaduguns" žurnālistes Ināras Leišavnieces mūžs: "...šogad apritētu 10 gadi žurnālistikā. Nesagaidīja..." **47.** 1997.gada 14.decembrī savā dzīvoklī Rīgā ar šautu brūci galvā tika atrasts miris 5.Saeimas deputāts Andris Līgotnis, bet 21.decembrī mūžībā aizgāja ilggadējais priesteris Eduards Kopeika. **48.** 1998.gada decembrī "Vaduguns" pirmajā lappusē publicēta cūkas kāja ar 5 pirkstiem. **49.** 1999.gada 16.novembrī streikoja 456 rajona skolotāji, pieprasot algu paaugstinājumu. **50.** 2000.gada 4.martā laikraksts "Vaduguns" vēlīts 50 gadu jubilejai. "Lai otrais pusgadsimts Tev, "Vaduguns", ir bagāts ar visu, kas notur Tevi zenītā!" tolaik vēlēja Antons Slišāns.

Gadsimta balle. 2000.gada 4.martā Balvos.

* Turpinājums sekos...

Latvijā

Zolitūdes traģēdijas krimināllieta izskatīta tiesā. Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa pēc četrus gadus ilgas skatīšanas pasludināja spriedumu Zolitūdes traģēdijas krimināllietā, attaisnojot astoņus apsūdzētos, izņemot būvinženieri Ivaru Sergetu, kuru atzina par vainīgu un piesprieda viņam sešu gadu cietumsodu. Kompensācijas cietušajiem noteiktas 5,5 miljonu apmērā, un tās tiesa noteica piedzīt no I.Sergeta. Tiesa attaisnoja astoņus ar būvniecību saistītos, kā arī būvvaldes darbiniekus un veikalā "Maxima" darbinieci. Tiesa pieņēma divus blakuslēmumus - par izmeklēšanu pret "Vikom Industry" un prokuroru darbu. 2013.gada 21.novembrī, iebrūkot lielveikala "Maxima" jumtam, dzīvību zaudēja 54 cilvēki, vēl vairāki desmiti tika smagi ievainoti.

Pieprasa likvidēt sistēmu. Saeimas OIK sistēmas parlamentārās izmeklēšanas komisija pēc deviņu mēnešu darba apstiprinātājā galaziņojumā nosauca par Obligātā iepirkuma komponentes sistēmas izveidošanu un darbošanos atbildīgās amatpersonas, kā arī aicināja likvidēt sistēmu, lai iedzīvotājiem par to nebūtu jāmaksā. Komisija nodeva ziņojumu izskatīšanai Saeimā. Darba gaitā komisijai radies daudz secinājumu.

Atsauc no amatiem. Rīgas pilsētas izpilddirektors Juris Radzevičs kā Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza kapitāldaļu turētājs atsaucis no amatiem līdzšinējo valdi Ingmāru Līdaku un Andri Morozovu un iecēlis pagaidu valdi. Tajā strādās kādreizējais ilggadējais zoodārza vadītājs Rolands Greiziņš, kurš šo amatu atstāja pirms trim gadiem. Kopā ar viņu valdē iecēlts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce.

Atrod senu kapu plāksni. Rīgas pašvaldības kapu apsaimniekošanas speciālisti Rīgas Lielo kapu teritorijā kapu uzkopšanas laikā zem sūnu, lapu un zemes slāņa atrada ļoti vērtīgu vēsturisku priekšmetu, kas ir vismaz divsimt gadus vecs, - senu kapu plāksni ar uzrakstiem. Vēsturisko priekšmetu izdevies atrast, pateicoties Lielo kapu vēstures entuziastam, kurš savā darbā ir ļoti vērīgs un rūpīgs pret kapu teritorijā esošajām vietām un lietām.

Stūra māju pārdos, muzeja ekspozīciju saglabās. Pēc neveiksmīgiem mēģinājumiem atrast nomnieku Teteru namam jeb bijušajai VDK (čēkas) ēkai Rīgā, Brīvības ielā, kas tautā zināma kā *stūra māja*, "Valsts nekustamie īpašumi" plāno namu pārdot izsolē. Vēsturiskais Teteru nams ir valstiskas nozīmes īpašums un mērķis ir savest to kārtībā. Par šo ēku lielākoties interesējas viesnīcu un kopmītņu attīstītāji, taču grūtības sagādā īpašuma tiesības un ieguldījumi ēkas attīstībā.

(Ziņas no portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

* Sākums 1.lpp.

"Rika ar garšu"

"Mazā Rika". Balvu Valsts ģimnāzijas 7.-9.klašu deju kolektīvs "Mazā Rika", kā atklāja Agris Veismanis, skolēnu dziesmu un deju svētkos šogad nepiedalīsies. "Mēs dosimies uz Latgales deju svētkiem Preiļos," viņš paskaidroja.

Grib līdzināties "Rikai".

Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas deju kolektīva "Kastanis" pārstāve Linda Balule (foto - vidū) pastāstīja, ka "Kastanis" pastāv jau divus gadus: "Esam tuvu "Rikas" līmenim un ceru, ka saņemsim ceļazīmi uz mūsu pirmajiem skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.

Dejojāji ir kā suga, kurā virmo draudzība un saliedētība. Lai "Rikai" nezūd dejotprieks!"

Foto - E.Gabranovs

Foto - E.Gabranovs

Vokālās mūzikas konkurss

Muižā atkal skan "Balsis"

Foto - I. Tušinska

Uzstājas pirmie. Konkurss "Balsis" atklāja Balvu pamatskolas 2. – 4.klašu vokālais ansamblis.

Irēna Tušinska

20.februārī Balvu muižu pieskandināja starpnovadu skolēnu vokālās mūzikas konkursa "Balsis" dalībnieku skanīgās dziesmas. Šoreiz gada laikā apgūto žūrijai demonstrēja astoņi vokālie ansambļi no Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu skolām. Dziedošie kolektīvi ciniņās par iekļūšanu konkursa otrajā kārtā, kas 3.martā norisināsies Līvānos.

Kā ierasts, pirms konkursa Balvu muižas zālē valdīja satraukta atmosfēra, astoņu vokālo ansambļu dziedātājiem vēl pēdējo reizi pirms uzstāšanās ievingrinot balsis. Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta (IKS) pārvaldes interešu izglītības speciāliste ILONA SALMANE, atklājot konkursu, apgalvoja, ka, viņas skatījumā, gads ir paskrējis ļoti ātri: "Atkal tiekamies vokālās mūzikas konkursā "Balsis", lai jūs parādītu, ko esat apguvuši gada garumā. Domāju, ka šodien jums veiksies ļoti labi, jo jūs nodedonstrēsiet savu vislabāko sniegumu!" I.Salmane atgādināja, ka šis ir skolēnu dziesmu svētku gads, kas visiem liek sasparoties vēl vairāk: "Visiem jums taču gribas pievienoties tiem tūkstošiem dalībnieku, kuri uzstāsies uz lielās Mežaparka estrādes!"

Skolēnu sniegumu konkursā vērtēja trīs mūzikas pedagoģes - Balvu Mūzikas skolas skolotājas Anastasija Ločmele, Rita Smuška un Baiba Ozoliņa-Maltavniece, kura māca mūziku arī Gulbenes novada Valsts ģimnāzijā.

I.Salmane atklāja, ka šogad, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, konkursā, kas notiek jau vairāk nekā divdesmit gadus, piedalījās arī Viļakas un Rugāju novadu kolektīvi. Tomēr, samazinoties skolēnu skaitam mācību iestādēs, vokālo ansambļu kļūst mazāk. "Šī iemesla dēļ šogad nepiedalās, piemēram, Bērzpils vidusskolas vokālais kolektīvs," pastāstīja I.Salmane. Taču skolēnu un skolotāju interese par šo nozīmīgo notikumu mūzikas dzīvē gadu no gada palikusi nemainīga, uzskata IKS pārstāve: "Arī skolotāji vēlas pārliecināties - cik augsta ir latiņa, kurai jātiek pāri. Šogad konkursam īpaši netraucē vīrusi, jo iepriekšējā gadā tā bija diezgan liela problēma."

Baltinavas vidusskolas vokālā ansambļa "Vērmelīte" dalībnieces MADARA CIRCENE un RENĀTE LOČMELE

šajā kolektīvā dzied pirmo gadu, tāpēc kāpšanu uz konkursa skatuves gaidīja ar nelielām bažām. Abas meitenes iesaistīties ansamblī uzaicināja skolotāja Aija Nagle. "Nolēmu pamēģināt," apgalvoja Madara, kura arī pirms tam bija diezgan pieredzējusi vokāliste, jo dzied skolas korī, kā arī folkloras kopā "Soldanī". "Dziedu kopš otrās klases," paskaidroja meitene piebilstot, ka viņai patīk visdažādākā stila mūzika, sākot no folkloras, līdz mūsdienīgajiem stiliem.

Arī viņas klasesbiedrene Renāte Iepojās ar uzstāšanās pieredzi dažādos koncertos gan folkloras kopas "Soldanī", gan skolas kora sastāvā. Taujāta, kādi ir panākumu gūšanas galvenie nosacījumi, Renāte apgalvoja: "Svarīgi dziedot noturēt savu balsi, kā arī nesaslimt pirms uzstāšanās. Diemžēl šodien esmu mazliet slima un tas sagādā grūtības dziedot."

Pēc gada pārtraukuma, kad vairāki dziedātāji bija saslimuši ar gripu, ierindā atgriezies Rugāju novada vidusskolas vokālais ansamblis "Tonis". Kolektīva vadītāja VELGA SMOĻAKA atklāja, ka kolektīva sastāvs ir pilnībā nomainījies, jo iepriekšējie dalībnieki skolu jau absolvējuši. Viņa uzskata, ka šajā pasākumā galvenais ir satikt draugus un domubiedrus no citiem kolektīviem, priecāties par atkaltikšanos un vienlaikus pavērot pārējo kolektīvu izaugsmi: "Galvenais ir kopā būšanas prieks. Protams, visi cenšamies un gribam iegūt arī pēc iespējas labākus rezultātus. Bet uz to ļoti neiespringstam. Izdarīsim visu, ko varam. Galvenais ir saglabāt labestību, dziedāšanas prieku un labu garastāvokli."

Rugāju novada vidusskolas ansambļa vadītāja atklāja, ka pērn viņas vadītais kolektīvs konkursā nevarēja piedalīties dalībnieku slimības dēļ. Arī šoreiz divas dziedātājas nesen izslimojušas angīnu, un tas ietekmējis viņu balsis. "Protams, pavasarī un rudenī, kad nav vīrusu laiks, balsīm ir pavisam cits skaņējums," uzskata vokālā pedagoģe. Pirms uzstāšanās V.Smoļaka visiem kolektīviem vēlēja veiksmi: "Lai visiem izdodas! Paklausoties mēģinājumu, redzēju, ka visi ir lieliski sagatavojušies!"

KONKURSA "BALSIS" REZULTĀTI

- Balvu Valsts ģimnāzijas vokālais ansamblis (vadītāja Aija Nagle) – 1.pakāpe (40 punkti)
- Balvu pamatskolas 2. - 4.klašu vokālais ansamblis (vadītāja Gunta Ripa) – 3.pakāpe (33 punkti)
- Balvu pamatskolas 5. - 6.klašu vokālais ansamblis (vadītāja Gunta Ripa) – 2.pakāpe (36 punkti)
- Tilžas vidusskolas vokālais ansamblis "Varbūt" (vadītāja Linda Vītola) – augstākā pakāpe (45,5 punkti)
- Balvu Mūzikas skolas vokālais ansamblis (vadītāja Linda Vītola) – augstākā pakāpe (48 punkti)
- Baltinavas vidusskolas vokālais ansamblis "Vērmelīte" (vadītāja Aija Nagle) – 1.pakāpe (41,5 punkti)
- Rugāju novada vidusskolas vokālais ansamblis "Tonis" (vadītāja Velga Smoļaka) – 2.pakāpe (38 punkti)
- Viļakas novada Viduču pamatskolas vokālais ansamblis (vadītāja Inita Raginska) – 2.pakāpe (37,5 punkti)
- Konkursa 2.kārtai izvirzīti Balvu Mūzikas skolas vokālais ansamblis un Tilžas vidusskolas vokālais ansamblis "Varbūt".

Reklāma

LABS NENOZĪMĒ DĀRGS

Pērc tele2.lv un Tele2 centros

NOKIA 2.2 **89€** -109-

HUAWEI Y5 **109€** -139-

HUAWEI Y6 **129€** -169-

Akcija spēkā no 17.02. līdz 16.03.2020. vai kamēr akcijas ierīces ir pieejamas. Visi nosacījumi tele2.lv

TELE2

“Tu esi super!”

Aizvadītajā sestdienā Briežuciemā valdija jestra gaisotne, kurā satikās pagājušo gadu konkursu “Misis briežciemiete”, “Misters briežciemietis”, “Super vecmāmiņa” un “Super vectētiņš” dalībnieki. Briežuciema kultūras pasākuma organizatore Zita Mežale klātesošos aicināja pārlapot atmiņu kladi, kā arī visām četrām komandām gatavoties konkursiem un atrakcijām.

Priecē pasākumā. Jau vairāk nekā pusstundu pirms pasākuma savas balsis iemēģināja Briežuciema bērnu un jauniešu folkloras kopas “Soldāni” pašdarbnieces (foto) Lina Pundure, Renāte Ločmele, Madara Circene kopā ar skolotāju Anitu Pakalni.

Veido poķišus. Ikvienam interesentam bija iespēja izveidot savu poķīti no koka klucīšiem un dzijas. “Šo suvenīru izgatavošanas mākslu aizgūvām no igauņiem,” atklāja Z.Mežale. “Pamēģināsim,” nosprieda Anita Pundure un Aļona Jokste (foto).

Sevi piesaka super vecmāmiņas. Viņas pretiniekiem dāvāja pīrādziņus, turklāt titula “Super vecmāmiņa” ieguvēja Anna Pundure (foto – otrā no labās) prezentēja pašsacerētu dzejoli un demonstrēja trikus.

Dāvanā saņem portretu. Aleksandrs Pakalnis bija pārsteigts par vecmāmiņu prasmēm zīmēt arī portretus. Zīmīgi, ka Aleksandrs savulaik startēja savulaik konkursā “Misters briežciemietis”, gan konkursā “Super vectētiņš”.

Uzmini nu? Titula “Misters briežciemietis” īpašnieks Oļģerts Pundurs demonstrēja ekskavatoru (foto). “Tas ir kapracis, kurmis,” sprieda dāmas.

Dzen jokus. “Misis briežciemiete” Sandra Circene savas komandas dāmas salīdzināja ar patronesēm. “Misis nenozīmē to, ka jāstaigā tikai pa mēli. Jāstaigā ar mēli. Visiem vēlu, lai būtu franču sesks, Sibīrijas veselība, čigānu jautrība, Eiropas algas,” viņa jokoja.

Apsveic gada balvas kultūrā saņēmēju. Briežuciema pagasta pārvaldes vadītāja Anastasija Gabrāne, izmantojot izdevību, apsveica Valentīnu Kašu ar Balvu novada gada balvas kultūrā saņemšanu nominācijā “Gada izdevums”.

Dara vīru darbus. Komandas “Super vecmāmiņa” pārstāves apliecināja, ka lieliski prot rīkoties ar āmuru, saņemot uzdevumu iesist naglas burta ‘B’ formā. Visātrāk šo uzdevumu paveica Marija Skaba (foto). “Tas ir improvizēts burts. Kurš nepiekrīt?” viņa jautāja, joprojām turot rokās āmuru.

Stāsta anekdotes. Alla Fjodorova (foto) pretiniekus pārsteidza ar anekdotēm: - Skolā skolotāja jautā: “Kādas skaņas izdod dzīvnieki?” Kāds saka: gaudo, cits – rukšķ, ņaud utt., bet Jānītis

apgalvo, ka gaudo viņa vectētiņš. “Tu gan muļķības runā,” izbrīnīti saka skolotāja. “Rīt pārliecināties, kad vectēvs atnāks uz skolu,” apgalvo Jānītis. Otrā dienā Jānītis vectētiņam lūdz skolotājai pastāstīt, kad viņš pēdējo reizi nodarbojies ar seksu. “Aūūūū,” atskanēja atbilde.

Uzdo mīklas. Maruta Ločmele, kura pārstāvēja komandu “Misis briežciemietes”, misteriem jautāja: “Kas jūsu kājstarpē, tas mūsu kājstarpē? Kas jums pie nabas, tas mums pie nabas?” Vīri sprieda, ka atbilde, iespējams, varētu būt neķītra, tomēr izrādījās, ka tās ir durvis (sliexsnis – kājstarpē, rokturis – pie nabas).

Neizpaliek dejas. Misteri un super vectētiņi dāmas izklaidēja ar dejām. Īpašas ovācijas saņēma misterī (foto), kad viņiem bija jāzādzancina mīldzīvnieki.

Ašākais naudas skaitītājs. Komandas “Super vectētiņš” pārstāvis Francis (foto – no labās) neslēpa gandarījumu, kad viņš visātrāk atrada monētas starp zirņiem, turklāt tās izzvejojot ar veļas kņāgiem. Noslēgumā visu komandu dalībnieki balvā saņēma Andra Ločmeļa darinātās koka lāpstīņas ar uzrakstu “Tu esi super!”.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Kā vērtējat Viļakas novada 2020.gada budžetu?

Viedokļi

Soli pa solim, bet uz saimniecisku attīstību

SERGEJS MAKSIMOVS, Viļakas novada domes priekšsēdētājs

Ja runājam par janvārī apstiprināto novada budžetu 2020.gadam, varu teikt, ka naudas vienmēr gribētos vairāk, bet, saimnieciski rīkojoties, var daudz izdarīt. Šogad turpināsim vairākus uzsāktos uzņēmējdarbības projektus. Cilvēkiem svarīgas darbavietas un iespēja uzsākt vai attīstīt savu uzņēmējdarbību. Tāpat turpināsim arī novada domes konkursu par finansējuma piešķiršanu topošo, jauno un tūrisma uzņēmēju projektiem 2020.gadā. Darbavietas pašvaldība var radīt, būvējot uzņēmējdarbības infrastruktūras objektus, pievedceļus un citas komunikācijas. Plānā arī ceļu Borisovā un Šķilbēnos rekonstrukcija uz "Ķiras" un "Kotiņu" ražošanu. Pirmajā kārtā Šķilbēnos būvēsim ceļu, otrajā - ēku ražošanas vajadzībām.

Tuvākajā laikā plānojam noslēgt līgumu par dienesta viesnīcas rekonstrukciju vecās līnu fabrikas ēkā Viļakā. Mēs redzam, kāda ir situācija Latgales reģionā ar viesnīcām. Tās ir

piepildītas un nedaudz dārgākas par Pierīgas reģioniem, jo ir maza konkurence. Piedāvājums ir, bet nereti vērojamas problēmas ar piedāvājumu un pakalpojuma kvalitāti. Bet, ja ir tūrisma objekti un ar to saistītā infrastruktūra, tad nepieciešama arī viesnīca. Tas ir liels izaicinājums mums, kā saslēgt tūrisma, kultūras piedāvājumus un viesnīcas biznesu. Tūrisms novada attīstības programmā ir viena no deputātu uzsvertajām prioritātēm un, kā zinām, tā ir viena no nozarēm, kurā visātrāk varam radīt jaunas darbavietas. Visā pasaulē tūrisma nozarē gadā pieaugums ir vismaz 5%. Diemžēl Latgalē pieaugums ir, bet tas ir mazāks. Vai to var uzskatīt par pieaugumu? Manā izpratnē tā ir atpakaļslīde un matemātika ar mīnus zīmi. Tas skaidri norāda, ka tūrisma infrastruktūrā valstij un pašvaldībām šobrīd ir jāiegulda līdzekļi. Pirms dažiem gadiem Viļakas novada pašvaldība kā dāvanu no valsts saņēma Viļakas ezera salu. Uz tās uzbūvējām laipu, pēc tam pieslēgsim pontonu tiltu uz salu. Mums ir, ko piedāvāt, un tas ir jāizmanto.

Šogad Viļakā "Latvijas valsts ceļi" pabeigs arī Viļakas tranzītielas rekonstrukciju, pašvaldība turpinās Jaunatnes ielas posmu remontus, sakārtojot novadgrāvjus un pastiprinot grants segumu. Plānojam sakārtot Sporta ielas posmu no Garnizona ielas uz Viļakas ezera pusi. Pagājušajā gadā uzsākām un šogad turpināsim Viļakas pilsētas ielu apgaismojuma LED gaismas ķermeņu nomaiņu 170 elektrības stabos. Plānojam uzstādīt ielu apgaismojumu stabus Borisovas ciemā. Žīguros plānojam sakārtot Viricas upes caurteku Viļakas un Parka ielas krustojumā. Šajā posmā ir gājēju ceļš un siltumtrase. Diemžēl atkal nācās atlikt Skolas ielas Žīguros dubultās virsmas apstrādes darbus, kuru izmaksas ir vairāk nekā 106 tūkstoši eiro. Un par iemeslu tam ir būtiska ietekme, ko izjūtam saistībā ar topošo administratīvi teritoriālo reformu, mākslīgi uzliekot lielus šķēršļus pašvaldību darbībai. Šobrīd pilnīgi tiek liegtas iespējas līdzfinansējot

aizņemties līdzekļus ceļu remontiem - ceļu fonds ir katastrofāli mazs un jau vairākus gadus nav palielinājies. Esam sakārtojuši tehnisko dokumentāciju Viļakas un Žīguuru ielu rekonstrukcijai, bet iespēju arī šogad nav. Ir izmainīti Valsts kases noteikumi aizņēmuma ņemšanai, pašvaldība rezervējusi savus 25% līdzekļus, bet nevienam šādam projektam pagājušajā gadā nauda netika piešķirta. Turklāt nav arī pazīmju, ka šogad varētu būt savādāk. Ja nebūtu šo ierobežojumu, varētu vairāk atbalstīt uzņēmējus, ieguldīt ceļu infrastruktūrā un arī ražošanas ēkās. Bet atkārtos, - ja šobrīd zinām, ka nevaram kredītu paņemt, nav jēgas runāt arī ar uzņēmējiem.

Taču, neskatoties uz to, darbs pašvaldībā rit savu gaitu. Vēl pagājušā gada nogalē izmaiņas piedzīvoja komunālā sfēra - likvidējām uzņēmumu "Viļakas namsaimnieks", šobrīd sakārtojam visu, kas nepieciešams, lai efektīvi turpinātu darbu, un veicam ieguldījumus, lai pieslēgtu arvien jaunus patērētājus. Pašvaldībā griezušies vairāki uzņēmēji, tostarp arī zviedru uzņēmums, kas nopirka ēku un izveidoja šūšanas cehu. Viņi izteikuši vēlmi pieslēgties pilsētas komunālajai sistēmai un centrālajai apkures sistēmai. Esam veikuši ieguldījumus katlumāju sakārtošanā ne tikai pilsētas centrālajā katlumājā, bet arī iestādēm. Pagājušajā gadā tika uzsākta un šogad tiks pabeigta apkures sistēmas ierīkošana jauniesu centrā Viļakā, kur jau pagājušajā gadā tika iegādāts jauns centrālāpkures katls. Šogad to pieslēgsim. Jauns grānulu katls tiks pieslēgts arī Medņevas bērnu dārzā. Ja runājam par saimnieciskām lietām, pagājušogad tika iegādāts un šogad gada sākumā pieslēgts jauns apkures katls, kā arī dūmu sūknis Viļakas centrālajā katlumājā. Kopējā katlu jauda Viļakas katlumājā ir 2200kw, no kuras šobrīd, kad ārā silti laikapstākļi, daudzdzīvokļu mājas patērē 240-250 kw. Tas nozīmē, ka varam pieslēgt vēl daudzus jaunus patērētājus, jo katlumājas

jauda to atļauj.

Jau vairākus gadus nemainīgi viena no aktivitātēm un prioritātēm noteikti ir arī sociālā sfēra. Deinstucionalizācijas projekta ietvaros plānots Viļakā izveidot sociālo pakalpojumu centru un sociālos dzīvokļus vismazāk aizsargātiem cilvēkiem Balvu ielā 10 un Abrenes ielā 9. Pagājušajā gadā uzsākām mājas aprūpi. Tiesa gan, pagaidām šim pakalpojumam lielas atsaucības nav, taču cenšamies cilvēkus pamazām pieradināt. Ar katru gadu saasinās situācija ar brīvajām vietām sociālajā mājā, tādēļ tas ir ļoti aktuāls jautājums. Tur dzīvo cilvēki, kuri šobrīd ir visneaizsargātākie - pamatā vientuļi vai tādi, kuri nespēj paši par sevi parūpēties. Smags darbs ir arī darbiniekiem, kuri tur strādā un kuriem būtu jānodrošina maksimāli labvēlīgi apstākļi. Bet, ja darbinieks pēc darba atgriežas mājās un atkal iet uz darbu katru trešo, ceturto diennakti, tad sociālajā aprūpē namā dzīvojošie tur atrodas ik dienu līdz brīdim, kad nāve šķirs... Kādos apstākļos viņi dzīvo? Pa trim un četriem istabiņā. Vai tas ir pieņemami? Tieši tādēļ ir tik ļoti svarīgs jautājums, kurā vietā Viļakas novadā būs jaunais sociālās aprūpes centrs. Tehniskās dokumentācijas izstrādei līdzekļi jau paredzēti, tagad tikai jāpieņem izsvērts lēmums, ko izdarīsim jau tuvākajā laikā.

Ja runājam par kultūras jomu, labā ziņa tā, ka šogad notiks Upītes tautas nama rekonstrukcija. Ir atbalstīts Baltkrievijas, Lietuvas un Latvijas pārrobežu projekts, kur esam vadošie partneri. Andrim Slišānam kā iestādes direktoram tika dota makšķere, ar kuru viņš pats arī noķēra to zivi. Kāpēc Upītē, ne Viļakā vai kur citur? Tāpēc, ka Andris pats brauca, meklēja un atrada risinājumus - sākumā naudu projektam, pēc tam naudu finansēšanai. Un rezultāts viņa darbam noteikti būs.

Mazākiem, bet pārliecinošiem soļiem ejam uz priekšu sava vienbalsīgi pieņemtā budžeta ietvaros!

Jādomā, ko mēs atstāsim nākamajām paaudzēm

LEONĪDS CVETKOVS, Viļakas novada domes deputāts

Šī gada 28.janvārī Viļakas novada deputāti pieņēma 2020.gada novada budžetu, par kuru vēlos paust savu viedokli.

Diemžēl 2020.gada budžetu varu nosaukt par izdzīvošanas budžetu. Šogad pašvaldībā nav pieejami lētie Valsts kases kredīti, kas krietni samazināja arī Viļakas novada iespējas attīstīties. Tāpēc ar tiem līdzekļiem, kas ir mūsu rīcībā, jārikojas ļoti uzmanīgi, nevajadzētu tos tērēt nesamērīgi lielu projektu realizēšanai, bet gan novirzīt Viļakas novada infrastruktūras uzlabošanai, sociālās sfēras darbinieku algu paaugstināšanai. Pēdējo gadu pašvaldības budžeti vairāk saistīti ar kultūras, izglītības un tūrisma attīstību. Arī šī gada budžetā iekļautie Eiropas projekti lielākoties saistīti ar tūrisma un izglītību, bet praktiski nav projektu, kas saistīti ar Viļakas novada infrastruktūras un komunālās saimniecības sakārtošanu. Piekritu, ka tūrisma attīstība arī ir jāatbalsta, taču uzskatu, ka vispirms jāsakārto un jārada labvēlīga vide novada iedzīvotājiem. Kas tad ir mūsu lielākā vērtība? Cilvēki!

Uzskatu, ka ļoti svarīgi Viļakas pilsētā būtu noklāt ar cieta segumu vairākas ielas, piemēram, Pļavu, Ostratu, Dārzu un citas. Pilsētā un novada pagastos nepieciešams noasfaltēt piebraucamos ceļus pie daudzdzīvokļu mājām. Manuprāt, tikpat svarīgi būtu re-

konstruēt centrālo Viļakas pilsētas katlumāju un blakus tai uzcelt saimniecības ēku - malkas novietni, lai kurināšanai nav jāizmanto slapja malka. Uzskatu, ka katlumāju modernizēšana būtu vajadzīga arī Medņevas, Kupravas un Vecumu pagastos - šobrīd tās ir novecojušas un neatbilst mūsdienu prasībām.

Saistībā ar infrastruktūras sakārtošanu darāmā būtu daudz. Viļakas pilsētā un Viļakas novada pagastu centros vajadzētu uzstādīt mūsdienīgas laternas, kas, atšķirībā no esošajām, ir ekonomiskas. Tādējādi pašvaldība varētu iekonomēt līdzekļus, kurus būtu iespēja novirzīt citām ne mazāk svarīgām vajadzībām.

Pašvaldības darbībā vērojama tendence, ka tiek uzsākti arvien jauni projekti, bet iesāktie netiek pabeigti. Kā piemēru minēšu mājas Balvu ielā 10, Viļakā, rekonstrukciju. Proti, projektu par šīs ēkas rekonstrukciju apstiprināja jau 2019.gadā un varēja uzsākt rekonstrukcijas darbus, taču nekas netika izdarīts. Tikpat svarīgi būtu arī pabeigt iesāktos darbus Viļakas pilsētā - pilsētas muzeju pārcelt uz jaunām telpām, sākt stadiona celtniecību, kas jau bija iepļānots 2019.gadā,

bet netika realizēts.

Viļakas novada pašvaldības dzīvojamais fonds ir novecojis, tādēļ nepieciešams pievērst uzmanību tā uzturēšanai - būtu nepieciešams vairāk iedalīt līdzekļus tā remontiem.

Viļakas novadā ir divas sociālās aprūpes mājas, kurās nodarbināti daudzi aprūpētāji. Nesēn mēs, Viļakas novada domes deputāti, ciemojāties minētajās sociālās aprūpes mājās, kur redzējam, cik liela darba slodze un cik fiziski un morāli smags darbs ir aprūpētājiem. Manuprāt, jau 2020.gada budžetā bija nepieciešams rast līdzekļus algu palielināšanai tieši aprūpētājiem. Savu viedokli par to izteicu arī Viļakas novada domes deputātiem novada domes sēdē pirms budžeta pieņemšanas, taču mans priekšlikums atbalstu nesaņēma.

Uzskatu, ka mums, deputātiem, būtu jādomā par to, ko Viļakas novadā atstāsim nākamajām paaudzēm. Kas ir svarīgāks, ko varam uzlabot šobrīd esošajā novada infrastruktūrā iedzīvotāju labā. Vai tie būs tikai tūrisma objekti, vai sakārtota vide novada iedzīvotājiem? Lūk, tas ir svarīgs jautājums.

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika

Viļakas novada budžets 2020.gadam

Daudz tērēs saimnieciskajai darbībai

Viļakas novada domes deputāti 28.janvārī apstiprināja novada budžetu 2020.gadam, pamatbudžetā plānojot ieņemt EUR 6 805 510, kas ir par EUR 2156 vairāk, nekā bija plānots iekasēt iepriekšējā gadā. Savukārt iztērēt no pamatbudžeta plānots EUR 8 522 321, kas ir par EUR 787 699 vairāk, nekā bija ielplānots tērēt 2019.gadā.

Viļakas novada kopējā teritorija ir 638,79 km². Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem 2020.gada 1.janvārī novadā dzīvoja 4908 iedzīvotāji. Salīdzinot ar 2016.gadu, iedzīvotāju skaits samazinājies par 590 cilvēkiem jeb 10,73%.

Viļakas novada Dzimtsarakstu nodaļas statistikas dati liecina, ka 2019.gadā novadā reģistrēti 39 jaundzimušie un 94 mirušie. Pēdējo gadu dati norāda uz negatīvu iedzīvotāju pieauguma koeficientu, kas liecina par iedzīvotāju skaita samazināšanos arī turpmākajos gados. Bezdarba līmenis Viļakas novadā pēc Nodarbinātības valsts aģentūras informācijas uz 2019.gada 31.decembri sasniedza 10,3%.

Šogad aizņemsies vēl divus miljonus

28.janvāra Viļakas novada domes sēdē apstiprināts Viļakas novada pašvaldības pamatbudžets 2020.gadam šādā apmērā: kārtējā gada ieņēmumi – EUR 6 805 510; kārtējā gada izdevumi – EUR 8 522 321; naudas līdzekļu atlikums gada sākumā – EUR 811 859; naudas līdzekļu atlikums perioda beigās – EUR 109 350. Deputāti apstiprināja arī Viļakas novada pašvaldības ziedojumu un dāvinājumu budžetu 2020.gadam šādā apmērā: gada ieņēmumi – EUR 3 500; gada izdevumi – EUR 5 843; naudas līdzekļu atlikums gada sākumā – EUR 2 343. Apstiprināja arī novada pašvaldības aizņēmumu pamatsummas atmaksu 2020.gadam šādā apmērā – EUR 1 281 143. 2020.gadā pašvaldība plāno aizņemt vēl EUR 2 295 445 dažādu projektu realizēšanai.

Novada pašvaldības budžets balstīts uz ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un Viļakas novada attīstības programmu 2018. – 2024.gadam, ņemot vērā attīstības programmas stratēģisko mērķu prioritātes: **efektīva pārvaldība un cilvēkresursu attīstība** – izglītībā, kultūrā, sportā, jauniešiem, veselības un sociālā aprūpe, sociālie pakalpojumi, sadarbības veidošana ar pašvaldībām, uzņēmējiem un sociālajiem partneriem un efektīva pārvalde; **novada savienojumi** – komunālā saimniecība, ceļu un publiskās infrastruktūras attīstība, teritorijas pievilcības paaugstināšana; **rentabli uzņēmumi** – tūrisma infrastruktūras, tūrisma produkta pakalpojuma papildināšana, uzņēmējdarbības un daudzveidīgas lauku teritoriju attīstības veicināšana.

Plāno lielākus ienākumus no maksas pakalpojumiem

Novada budžetā šogad kopumā plānots iekasēt EUR 6 805 510. Tie ir nodokļu ieņēmumi, nenodokļu ieņēmumi (no uzņēmējdarbības, nodevām, sodiem un sankcijām), pārējie nenodokļu ieņēmumi (no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas), ieņēmumi no iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašvaldības ieņēmumi, kā arī transferti (mērķdotācijas no atsevišķām ministrijām un pašvaldībām, kas paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī ES fondu finansēto projektu īstenošanai un pašvaldību maksājumiem par izglītības pakalpojumiem).

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) prognoze 2020.gadam ir EUR 1 731 534, kas ir par EUR 158160 jeb 8,372% mazāk, nekā bija plānots 2019.gadā. Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) prognoze šim gadam ir EUR 262 469, kas ir par EUR 5500 jeb 2,14% vairāk, nekā bija ielplānots 2019.gada sākumā. Joprojām piemēros nodokļa atvieglojumus trūcīgām ģimenēm un maznodrošinātām personām, kā arī daudz bērnu ģimenēm.

Valsts budžeta transferti 2020.gadā ielplānoti EUR 3 971 192 apjomā, kas ir par EUR 85 854 jeb 2,12% mazāk, nekā bija ielplānots 2019.gada sākumā. Tā joprojām būs lielākā daļa (58,35%) no kopējiem ieņēmumiem. Tajā skaitā plānots iekasēt EUR 690 634 no valsts mērķdotācijām pedagogu un treneru darba samaksai, kā arī darba devēju valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. Mērķdotācija mācību grāmatu un līdzekļu iegādei ir plānota EUR 9 069 apmērā, mērķdotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1. - 4.klašu skolēniem - EUR 15 477 apmērā, Labklājības ministrijas mērķdotācija asistenta pakalpojumu nodro-

šināšanai - EUR 19 509 apmērā, mērķdotācija feldšeru un veselības punktu uzturēšanai - EUR 16 697 apmērā, mērķdotācija tautas mākslas kolektīvu vadītāju darba samaksai - EUR 8 337 apmērā, pārējās dotācijas - EUR 132 816 apmērā. Mērķdotācija pašvaldību autoceļu un ielu uzturēšanai plānota EUR 248 288 apmērā. No valsts budžeta iestādēm saņemtie transferti Eiropas Savienības politikas instrumentu, kā arī pārējā ārvalstu finanšu palīdzība līdzfinansētajiem projektiem būs EUR 936 736.

Dotācija no pašvaldību izlīdzināšanas fonda plānota EUR 1 893 629 apmērā, kas ir par 19,45% vairāk, nekā bija ielplānots 2019.gada sākumā. Pašvaldību budžeta transferti būs EUR 125 261 apmērā, kas ir par EUR 52 400 jeb 2,38% mazāk, nekā bija ielplānots 2019.gada sākumā.

Pārējos ieņēmumus EUR 91 730 apmērā veidos valsts un pašvaldības nodevas, naudas sodi un sankcijas, kā arī ieņēmumi no pašvaldības īpašumu pārdošanas.

Budžeta iestāžu ieņēmumi par maksas pakalpojumiem plānoti EUR 623 324 apmērā, kas ir par EUR 106 670 jeb 20,65% vairāk, nekā bija ielplānots 2019.gada sākumā. Šos ieņēmumus veido maksas par izglītības pakalpojumiem (EUR 18 160), ieņēmumi par nomu un īri (EUR 60 721), tanī skaitā ieņēmumi par zemes nomu (EUR 19 969), ieņēmumi par pārējiem budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem (EUR 501 710). Ieņēmumi par citiem maksas pakalpojumiem plānoti EUR 29 958 apmērā.

Tērēs vairāk nekā pērn

Budžeta izdevumi plānoti EUR 8 520 214 apmērā (neieskaitot Valsts kases aizņēmumu pamatsummas atmaksas).

Kā ierasts, vislielākie izdevumi ielplānoti **izglītībai** – kopumā EUR 2 414 501. No tiem: pirmsskolas izglītības iestādēm - EUR 369 007; novada pamatskolām un vidusskolām - EUR 1 333 763; projektam “Modernizēt mācību vidi Viļakas Valsts ģimnāzijā” - EUR 14 000; Viļakas Bērnu un jaunatnes sporta skolai - EUR 11 2613; Viļakas Mūzikas un mākslas skolai - EUR 147 184; norēķiniem par citu pašvaldību izglītības sniegtajiem pakalpojumiem - EUR 102000; Izglītības, kultūras un sporta pārvaldei - EUR 110 807, tajā skaitā kultūras sadaļas izdevumiem - EUR 34 300 (Izglītības, kultūras un sporta pārvalde īsteno šādus projektus: “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”; “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs; “Latvijas skolas soma”; “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”); XII skolēnu dziesmu un deju svētkiem - EUR 4749; izglītības papildus pakalpojumiem - skolēnu ceļa izdevumu segšanai, skolēnu pārvadājumiem un tamlīdzīgi - EUR 121 51.

Prioritāte – ekonomiskās darbības veicināšana

Otrajā vietā aiz izglītības lielākie tēriņi atvēlēti **ekonomiskajai darbībai**, kam plānots iztērēt EUR 1 652 559, kas ir par EUR 441 650 jeb 26,76% vairāk, nekā bija plānots 2019.gada sākumā. Tie ir izdevumi: Viļakas novada valsts un pašvaldības vienotajam klientu apkalpošanas centram - EUR 16188; topošo un jauno uzņēmēju projektu konkursam - EUR 16 000; būvvaldes uzturēšanai - EUR 25 922; algotiem pagaidu sabiedriskajiem darbiem - EUR 72 923; Viļakas novada ielu un ceļu rekonstrukcijai - EUR 36 121 (īsteno LAD, ELFLA projektu “Grants seguma ceļa “Upite - Nikolajevka” pārbūve Viļakas novada Šķilbēnu pagastā”); dabas parkam “Balkanu kalni” - EUR 24 156; Latgales programmas projektam “Uzņēmējdarbības attīstība Austrumu pierobežā” - EUR 1 411 594; projektam “Green Palette” - EUR 68 000; projektam “Viļakas ezera krasta un salas apsaimniekošanas un labiekārtošanas darbu veikšana” - EUR 20 414; projektam “Pieejamības nodrošināšana Viļakas ezera salai, uzstādot koka laipu un pontonu tiltu” - EUR 71 03; projektam “Green Way” - EUR 123 218.

No Autoceļu fonda līdzekļiem pašvaldības ceļu un ielu uzturēšanai tērēs EUR 198 455. No tiem EUR 7000 atvēlēs ielas apgaismojuma Borisovas ciemā ierīkošanai. Saskaņā ar Viļakas novada pašvaldības autoceļu fonda nolikumu, mērķdotāciju pašvaldības autoceļu un ielu uzturēšanai sadalīs šādi: Viļakas pilsēta - EUR 39003; Kupravas pārvalde - EUR 18 568; Medņevas pārvalde - EUR 25 577; Susāju pārvalde - EUR 21 134; Šķilbēnu pārvalde - EUR 38 068; Vecumu pārvalde - EUR 15 518; Žiguru pārvalde - EUR

15 934; novada kopējiem attīstības projektiem atvēlēs EUR 74 486, bet citām aktivitātēm - EUR 7 248.

Algas paaugstinātas par 10%

Vispārējiem valdības dienestiem atvēlēti EUR 825050. Šie izdevumi paredzēti pašvaldības darbības nodrošināšanai, finanšu vadībai un klientu apkalpošanai, kā arī pašvaldību vēlēšanu nodrošināšanai, tostarp: domei un pārvaldēm - EUR 799 128; aizņēmumu apkalpošanai un procentu maksājumiem Valsts kasei - EUR 14 800; komisiju darba atalgojumam - EUR 7850; pašvaldību bijušajiem priekšsēdētājiem un to vietniekiem izmaksātajiem pabalstiem - EUR 73 644; vēlēšanu komisijai - EUR 3272.

Izvērtējot budžeta iespējas un lai pašvaldības darbinieku algas būtu konkurētspējīgas, tās ir paaugstinātas vidēji par 10%.

Sabiedrisko attiecību veidošanai, iedzīvotāju informēšanai, interneta mājaslapas, laikraksta, kā arī domes reprezentatīvajiem izdevumiem plānots iztērēt EUR 21 141.

Sabiedriskajai kārtībai un drošībai, ko uzturēs novada pašvaldības policija, budžetā atvēlēti EUR 23 065, kas ir par EUR 4859 mazāk, nekā bija ielplānots 2019.gada sākumā.

Sadaļā “Vides aizsardzībai” ielplānoti līdzekļi novada pārvalžu kanalizācijas un attīrīšanas iekārtu uzturēšanai un apsaimniekošanai, atkritumu apsaimniekošanai, kā arī citiem vides aizsardzības pasākumiem. Šiem mērķiem ielplānoti EUR 50 844, tanī skaitā vides aizsardzības pasākumiem no dabas resursu nodokļa - EUR 12 028.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai kopumā plānot iztērēt EUR 767 954. Tie ir izdevumi pašvaldības dzīvokļu uzturēšanai, ūdenssaimniecības uzturēšanai un apsaimniekošanai, apkures nodrošināšanai pagastu pārvaldēs, pagastu un pilsētas teritorijas apsaimniekošanai, kā arī pārējie izdevumi, kas saistīti ar novada teritorijas sakārtošanu.

Atpūtai, kultūrai, sportam un reliģijai atvēlēti EUR 1 028 642. Novada muzeju darbības nodrošināšanai tērēs EUR 130 630. Viļakas Novada muzejā īsteno vairākus projektus: “Kvalitatīvas tūrisma un dabas izziņas infrastruktūras izveide dabas pieminekli “Stiglovas atsegumi”” - EUR 7690, “Vietējā velomaršruta “Tepenicis aplis” izveide” - EUR 1 937, “Viļakas viduslaiku pils maketa izgatavošana” - EUR 11 036, “4.Starptauskais mākslas plenērs “Valdis Bušs 2020”” - EUR 9680.

Novada sporta pasākumu un aktivitāšu nodrošināšanai ielplānoti EUR 25 737. Viļakas novada bibliotēku darbības nodrošināšanai atvēlēti EUR 126 152, tostarp bibliotēku krājumu palielināšanai - EUR 4990 un periodikas iegādei - EUR 3153. Kultūras un tautas namiem, centriem un pasākumiem ielplānoti EUR 658 252, tanī skaitā pašdarbības kolektīvu un pulciņu vadītāju atalgojumam - EUR 34 223. Nemateriālās kultūras mantojuma centrs “Upite” īsteno starpvalstu programmas projektu “Neighborstogether” (“Kaimiņi kopā”), Upītes tautas nama rekonstrukcijai atvēlēti EUR 419 000, bet Jauniešu iniciatīvu centra vajadzībām - EUR 44 226.

Sociālās aizsardzības izdevumi 2020.gadā būs EUR 1 284 044. EUR 127 540 no asignējumiem sociālajai aizsardzībai paredzēti pabalstiem un palīdzībai pašvaldības maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. Transferti citām pašvaldībām sociālo funkciju nodrošināšanai atvēlēti EUR 19 252. Sociālās palīdzības dienesta uzturēšanai ielplānoti EUR 143 658, bāriņtiesai - EUR 56 551.

2020.gadā pašvaldība nodrošinās asistenta pakalpojumu personām, kurām noteikta I un II invaliditātes grupa, šim mērķim iztērēs EUR 19 509. Novada sociālās aprūpes iestāžu uzturēšanai un labiekārtošanai ielplānoti EUR 378 507. Viļakas novada dome īsteno projektu “Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Viļakas novadā” (EUR 526 6865), kura rezultātā atjaunos un pielāgos divas dzīvojamās mājas Viļakas pilsētā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Vismazāk naudas atvēlēts veselībai. Feldšeru un veselības punktu uzturēšanai atvēlēs EUR 22 510. Kupravas feldšeru un veselības punktam - EUR 10 132, Upītes feldšeru un veselības punktam - EUR 12 378, projekta “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Viļakas novadā” īstenošanai - EUR 6 502, projekta “Deinstitucionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” īstenošanai - EUR 5000.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Aktuāli arī Balvos

“Ziema – silta, rēķini par apkuri – lieli. Kāpēc tā?”

Artūrs Ločmelis

Ši ziema mūs pārsteigusi ar salīdzinoši siltiem laika apstākļiem, pārspēti arī vairāki siltuma rekordi. Tas vedina domāt, ka izdosies iekrāt daļu no tās naudiņas, kas paredzēta maksai par apkuri. Tomēr laikraksta “Vaduguns” redakcijā griezušies vairāki lasītāji, kuri pauž izbrīnu par lielajiem apkures rēķiniem. Turklāt šis jautājums aktuāls ne tikai Balvu, bet arī daudzu citu Latvijas pilsētu iedzīvotājiem. Kāpēc tā, skaidro AS “Balvu Enerģija” valdes priekšsēdētājs SANDRIS ŠALAJEVS.

Siltuma patēriņu ietekmē ne tikai āra gaisa temperatūra

No mūsu klientiem izskan bažas par negodīgu rīcību. Proti, ziema ir salīdzinoši silta, bet rēķini par apkuri ir tikpat lieli kā iepriekšējā gadā, kad bija aukstāki laika apstākļi. Vienam dzīvoklī ir auksts, citam – karsts. Iedzīvotāji lūdz skaidrot, kāpēc viņu īpašumā ir tāds siltumenerģijas patēriņš, bet citā – citādāks. Iepazīstoties ar publicētajiem rakstiem par šo problēmu, var secināt, ka šāds satraukums ir daudzviet Latvijā. Spilgtākie piemēri ir Rīga un Liepāja. Runājot par apkārtējās vides, ēkas un siltumenerģijas lietotāju ietekmi uz apkures rēķiniem, siltumenerģijas patēriņu ietekmē ne tikai āra gaisa temperatūra. Pat ļoti būtisku ietekmi rada vējš, ko var raksturot ar dažādiem piemēriem. Katrs ir pūtis uz krūzītē esošo tēju, lai tā ātrāk atdziest. Apkārtējās vides temperatūra ir tāda pati, bet pūšot tēja atdziest ātrāk. Pastāvot ārā vējā un bezvējā, kādos apstākļos ātrāk nosalsim? Saules gaisma uzsilda ēkas caur logiem pie zemām āra gaisa temperatūrām, nododot enerģiju ēkā, tādējādi samazinot enerģijas patēriņu no centrālās apkures. Pie vienādas āra gaisa temperatūras un nemainīga vēja novilksim cimdsus (ja viena roka ir sausa, bet otra – mitra). Kura roka ātrāk nosals? Turklāt, ja vēl būs vējš... Ja zemi sedz sniega sega, tiek pasargāti ziemāji, arī ēkas pamati neizsalst. Tās vietas, kurās rodas caurvējš, arī tiek aizpūstas ar sniegu, ar to pārklājas arī jumta segums. Savukārt, lai, piemēram, iebrauktu mežā, mežstrādnieki notīra sniegu, lai zeme izsiltu un tehnika tajā neiegrimst. Ceru, ka šie piemēri ir saprotami un tajos varam ielikt arī ēku.

Pēc meteoroloģijas statistikas datiem Balvu pilsētā 2019. gada janvāra mēneša vidējā gaisa temperatūra bija -4,3 grādi, bet šī gada janvāra mēneša vidējā gaisa temperatūra - +1,6 grādi. Uzsveru, ka laika apstākļi naktī, kam raksturīgas zemākas gaisa temperatūras, mums nepaliek atmiņā, jo tos mēs gluži vienkārši nemanām, nesajūtam. Tātad redzam, ka šī gada janvāris bijis par 5,9 grādiem siltāks nekā pērn. Savukārt, kā ir ar vēju? Laika apstākļi ir ļoti vējaini. Kā ar saules gaismu? Ir apmācies. Kā ar mitrumu? Ir ļoti mitrs, lietus, lauki ir aizlijuši. Kā ar sniegu? Tas vispār nav manīts.

Bez apkārtējās vides apkures rēķinus ietekmē arī pati ēka (kāda tai ir siltumapgādes sistēma, cik tā ir energoefektīva, kā ēka būvēta, kādi materiāli izmantoti, kā tā novietota, apsaimniekota utt.) un pats enerģijas lietotājs (izvēlēta gaisa temperatūra dzīvoklī un koplietošanas telpās, izvēlēta karstā ūdens temperatūra un patēriņš, telpu vēdināšanas paradumi u.c.). Ņemot to visu vērā, ir ļoti nepareizi rēķinu salīdzināšanai ‘viens pret vienu’ izmantot āra gaisa temperatūru un apmaksu par apkuri. Ir arī skaidrs, ka šī gada janvāra apkures rēķinam jābūt zemākam par rēķinu pagājušā gada janvārī, jo siltumenerģijas cena-tarifs nav mainījies. Visu šo apstākļu ietekmē jūsu īpašumā vai valdījumā esošās ēkas kopējo siltumenerģijas patēriņu uzskaita siltumenerģijas skaitītājs. Savukārt šis patēriņš tiek sadalīts uz jums piederošo kopīpašuma daļu. Atšifrējums-samaksas aprēķins norādīts katra klienta rēķinā.

Pagājušā un šī gada rēķinu salīdzinājums

Apskatīsim 2019. un 2020. gada janvāra mēnešu vidējos rēķinus. Pagājušā gada janvārī – EUR 1,56/m², šī gada janvārī

Maksa par vienību	Aprēķins		Korekcija	Atlaides	Samaksa
	Vienību skaits	Aprēķinātais			
1.46735	47.8000m ²	70.14			70.14
8.00000	0.4590m ³	3.67			3.67
12%	73.8100EUR	8.86			8.86
Kopā		82.67	0.00	0.00	82.67

Kopā apmaksai 82.67
Summa vārdiem: Astoņdesmit divi eiro 67 centi.

– EUR 1,23/m² (kopējā dzīvojamā fonda apkures apmaksā izdalīta uz kopējo apsildāmo platību). Tātad šī gada janvārī maksa par apkuri ir par 21,15% mazāka nekā pērn. Savukārt kā konkrētus piemērus apskatīsim izmaksas ēkai Ezera ielā 26 – EUR 1,25/m² 2019. gada 1. janvārī un EUR 1,09/m² šī gada janvārī (maksa par apkuri ir par 12,80% mazāka nekā pērn). Ēkai Tautas ielā 13 – EUR 1,47/m² pagājušā gada janvārī un EUR 1,39/m² šī gada janvārī (maksa par apkuri ir par 5,44% mazāka nekā pērn). Ēkai Brīvības ielā 70 – EUR 1,89/m² pagājušā gada janvārī un EUR 1,52/m² šī gada janvārī (maksa par apkuri ir par 19,58% mazāka nekā pērn).

Apskatot pilsētu kopumā, janvāra rēķini parāda, ka samaksa ir vidēji par 21,5% zemāka nekā pērn. Tātad apgalvojums, ka rēķini ir tādi paši, kā 2019. gada janvārī, nav pamatoti. Bet kāpēc kādam apkures samaksas samazinājums ir 5,7%, bet citiem - 21% (ir arī daudzi, kuriem samazinājums ir 25% un vairāk). Tāpat arī redzam, ka vienā ēkā par janvārī rēķins ir EUR 1,09/m², bet citā – EUR 1,52/m². Tā ir būtiska atšķirība. Šie skaitļi parāda, cik energoefektīva ir jūsu ēka, kā tajā tiek izmantota enerģija, kā jūs to uzturat un apsaimniekojat, kā jūs saskaņojat vai nesaskaņojat ar apsaimniekotāju jūsu dzīvokļa radiatoru un sistēmas remontdarbus, kā jūs sadarbojaties ar mājas vecāko. Piemēram, ēkai Ezera ielā 26 janvāra apkures rēķins bija EUR 1,09/m², bet vidējais pilsētā – EUR 1,23/m². Tādējādi var secināt, ka šī ēka ir salīdzinoši energoefektīva. Savukārt ēkai Brīvības ielā 70 apkures rēķins janvārī bija EUR 1,52/m², bet vidējais pilsētā, kā jau minēts, EUR 1,23/m². Šajā gadījumā var secināt, ka šī ēka ir salīdzinoši neenergoefektīva. Tādēļ ir ieteicams ieguldīt līdzekļus šīs ēkas energoefektivitātes uzlabošanai, un var prognozēt šo darbu ātru atmaksāšanos.

Jāpiebilst, ka paši lielākie rēķini ir to ēku iedzīvotājiem, kurās centrālo apkuri izmanto tikai puse vai daļa no dzīvokļiem, jo atstātā esošā sistēma un arī plānās starpsienas rada lielus siltuma zudumus pārējā neapsildāmajā ēkas daļā. Šādās situācijās citviet (ne Balvos) daļa no rēķina tiek piedzīta arī no tiem, kuri ir atteikušies no centrālās apkures kopīpašumā. Šī situācija būtu jārisina pašiem mājas iedzīvotājiem - kopā ar mājas vecāko un apsaimniekotāju. Manuprāt, situācijā, kad daļa vēlas atslēgties no centrālās apkures, paliekošajiem būtu jāuzstāda individuālie siltummezgli un enerģijas skaitītāji no kopējā ēkas uzkrājuma. A/S “Balvu Enerģija” pārdod siltumenerģiju un prasa saviem klientiem norēķināties pēc viena kopējā komercskaitītāja, kas uzskaita patērēto siltumenerģiju visai ēkai. Jūsu īpašuma lielums kvadrātmetros un pārējie skaitītāji ēkā (kādi nu kurā tie ir) uzstādīti un domāti tādēļ, lai jūs varētu sadalīt kopējo patēriņu savā starpā. Tie nepieder AS “Balvu Enerģija” un tā tos nekontrolē un nenolasa. To darīt jūs paši (mājas vecākais vai apsaimniekotājs), un nododat datus mums. Tāpat jāatgādina, ka ēkas siltumenerģijas patēriņu uzskaita siltumenerģijas skaitītājs ēkas ieejā, kas tiek sadalīts uz kopējo apsildāmo platību ēkā. Enerģijas patēriņu ēkai nenosaka A/S “Balvu Enerģija” darbinieks. Un vēlreiz - ēkas patērēto siltumenerģiju uzskaita siltumenerģijas skaitītājs.

Foto - A. Kirsanovs

Izveidotā sistēma ir nevajadzīgi sarežģīta

AS “Balvu Enerģija” nav energoaudita kompānija, kas novērtē jūsu īpašuma energoefektivitāti. Uzņēmums neveic jūsu īpašuma siltumsistēmas ekspertīzes un nenosaka, kāpēc kāds sava mājokļa logus tur atvērtus, bet citi tikmēr salst. Uzņēmums nav nedz apsaimniekotājs un pārvaldnieks, nedz mājas vecākais. Uzņēmumam nav arī pienākums sekot, vai kāds nav veicis nelegālu siltumapgādes sistēmas pārbūvi vai ierīkojis siltās grīdas uz karstā ūdens caurulēm, apsildījis balkonu vai pārbūvējis radiatorus un cauruļvadus tikai savu zināšanu un vajadzību līmenī. Mūsu galvenā atbildība ir piegādāt jūsu īpašumam enerģiju pietiekošā apjomā un kvalitātē. Pienākumi un abu pušu atbildība ir atrunāta siltumapgādes līgumā visai ēkai. Mūsu īpašuma robeža ir ienākošo un aizejošo cauruļvadu aizvari - krāni. Siltumenerģijas skaitītāju pārbaudes apmaksā uzņēmums. Ar mums jānosaka skaitītāja izvēle un siltummezgla izmaiņas, vai arī jauna tā uzstādīšana, jo nepareiza siltummezgla uzstādīšana var ietekmēt pārējo ēku siltumapgādi pilsētā. Tas ir līdzīgi kā jūsu ēkā. Proti, ja kāds nepareizi nomaina radiatorus, tā rezultātā kādam siltumenerģijas trūks, kādam tas būs par daudz. Ja jums neapmierina dzīvoklī esošā telpas temperatūra vai, piemēram, skaļi strādā siltumiekārta, jāgriežas pie mājas vecākā. Ja tāda nav, pie apsaimniekotāja. Tā ir viņu kompetence. Viņiem kopā ar mūsu darbinieku būtu jāpārliedz, vai siltumenerģija tiek piegādāta pietiekošā apjomā. Ja tas tā ir, problēma ir jūsu īpašumā. Reti, bet ir bijuši gadījumi, kad vainīgs ir uzņēmums “Balvu Enerģija”. Tie ir gadījumi, kad mūsu sistēmā notiek avārijas, bet tas ir tikai uz avārijas novēršanas laiku. Vasarā ir gadījumi, kad, remontējot siltumtrases dažām ēkām, tiek pārtraukta karstā ūdens sagatavošana. Par to mēs cenšamies ziņot gan laikrakstā, gan apsaimniekotājam un māju vecākajiem. Par sastādīto siltumapgādes rēķinu neskaidribām vienmēr esam snieguši skaidrojumu.

Balvu pilsētā siltumenerģijas piegādātāja un klienta savstarpējā dialoga (rādījumu nolasišana, rēķinu piestādīšana, neskaidribu risināšana utt.) sistēma jau vēsturiski ir izveidota ļoti dīvaina un nevajadzīgi sarežģīta. Šajā sistēmā ir uzņēmums, apsaimniekotājs, mājas vecākais un enerģijas patērētājs. Klients nesaprot, ar ko viņam jārunā, ja dzīvoklī ir pārliedz karsti vai auksti, ar ko jārunā, ja vasarā vairākas dienas nav siltā ūdens, ja pagrabā kāda iekārta grab un neļauj gulēt, pie kā jāiet, lai uzdotu jautājumus par piestādīto rēķinu. Cilvēks tiek *futbolēts* no vienas iestādes uz otru, viņam tiek likti priekšā dažādi likumi. Sistēma nav nelikumīga, bet nevajadzīgi sarežģīta. Šī sistēma cilvēkam, kurš ikdienas darbā un ar pienākumiem ģimenē ir noguris, ir neskaidra un sarežģīta. Tādēļ daudzas problēmas netiek atrisinātas, pastāv iespēja savu neizdarību novēlēt uz citu, rodas nevajadzīgas negācijas un nepamatoti pārmetumi. AS “Balvu Enerģija” nav apmierināta ar šo sistēmu un no savas puses ir gatava strādāt tās pilnveidošanā.

* Turpinājums 13.lpp.

Izsludināta globāla ārkārtas situācija

Ko nepazīstam, no tā arī baidāmies

Jau labu laiku uzmanības centrā ir Ķīna ar tās pilsētā Uhaņā sākušos jauno vīrusu. Ik dienu tas aizved nāvē vismaz simtus cilvēku, un tā izplatība skārusi arī Eiropu. Presē publicēta prognoze, ka, vīrusam izplatoties, tas varētu pārņemt vairāk nekā 60% pasaules. Izklusās baisi. Vai ārsti ir gatavi darbam, ja nu kas notiek tepat mums blakām, un ko darīt pašiem, lai aizsargātos?

Par šo tēmu laikraksts iztaujāja Lauku ģimenes ārstu asociācijas prezidentu, ģimenes ārstu Balvos LĪGU KOZLOVSKU.

Uzmanības centrā ir par koronavīrusu dēvētais 2019-nCoV. Fakti par tā straujo izplatību liek domāt, ka tas ir daudzākārt briesmīgāks par citiem zināmajiem vīrusiem. Vai tā ir?

-Savā ziņā tas patiešām ir briesmīgāks, jo nav pazīstams. Līdz šim nav izstrādāta arī vakcīna, kas cilvēkus no šīs infekcijas aizsargātu. Taču koronavīruss izraisa gripai līdzīgas saslimšanas pazīmes: augsta temperatūra, klepus, sāp kakls, ir galvassāpes. Varētu teikt, ka sākas parasta augšējo elpceļu inficēšanās, ko bieži uzskata par gripu. Pasaules Veselības organizācija minēto vīrusu uzskata par bīstamu infekciju un ir izsludinājusi globālu ārkārtas situāciju sabiedrības veselības jomā. Tā sāk skart pasaules valstis, tāpēc mums jābūt uzmanīgiem.

Kā šī modrība izpaužas ģimenes ārsta praksē?

-Ārstiem ir attiecīgi aizsarglīdzekļi. Ja pacients ziņo, ka pēdējo divu nedēļu laikā bijis Ķīnā, kas varētu būt šīs inkubācijas periods, tad ārsts uzvelk nepieciešamos aizsarglīdzekļus un arī pacients iespēju robežās tiek izolēts atsevišķā telpā. Diemžēl jāreķinās ar faktiem, ka arī mediķiem koronavīruss ir bīstams, vairāki ārsti ir jau miruši, pāris tūkstoši mediķu ir inficējušies. Vīruss patiešām ir bīstams, un nevar izlēgt iespēju, ka tas var atnākt arī līdz mums.

Vai pastiprināta uzmanība jāpievērš tikai ceļotājiem no Ķīnas? Fakti liecina, ka vīruss iespraucies arī citās valstīs.

-Pamatā tomēr Ķīnā, jo tur ir visstraujākais un lielākais inficēto skaits. Protams, pirmie saslimšanas gadījumi ir jau arī citās valstīs, jo riska grupā ir iecelotāji, kuri, atbraukuši no Ķīnas, pēc tam saslimst. Līdz ar to saslimušo loks iet plašumā. Saslimšana notiek kontaktējoties, jo infekcija izplatās gan gaisa pilienu veidā, gan caur rokām. Tāpēc arī ārstiem praksēs jāmazgā rokas ik pēc katra pacienta, kas, protams, ir ikdienas darba pamatu pamats, bet tagad varbūt jādarā vēl biežāk. Ir mums arī vienreizējās lietošanas halāti, cepurītes. Pacientiem jānovēro slimības gaita, jānovērtē tās smagums, sevišķi, ja ir sirdsdarbības vai elpošanas traucējumi, zems asinsspiediens un tamlīdzīgas pazīmes. Tad noteikti jāizsauc ātrā palīdzība, jāinformē par iespējamajiem draudiem. Ģimenes ārstiem ir kontaktālrūnīs, jāzvana uz Slimību profilakses un kontroles centru un jāinformē par konkrēto gadījumu. Paldies Dievam, pagaidām nekas tāds pie mums vēl nav bijis.

Kāds ir uzskats - koronavīrusa izplatība patiešām var skart pasauli?

-Infekcija var iet plašumā. Tam labvēlīgi ir arī pašreizējie laika apstākļi, saistībā ar klimata straujajām pārmaiņām. Savulaik bijušas arī gripas pandēmijas, kas nokāva miljoniem iedzīvotāju. Jāgaida, kamēr zinātnieki izpētīs un izstrādās vakcīnu pret koronavīrusu. Taču arī paši cilvēki var būt uzmanīgi un nedarīt to, ko var nedarīt. Nevajag iegādāties un mājās turēt eksotiskus dzīvniekus, jo ir aizdomas, ka koronavīrusa izplatība sākusies no dzīvniekiem, tieši bruņņešiem.

Tuvojas atvaļinājumu laiks, cilvēki plāno ceļojumus uz ārvalstīm. Varbūt no tā vajadzētu atteikties?

-Jābūt uzmanīgiem. Varbūt patiešām bez lielas vajadzības un nopietniem mērķiem arī nevajadzētu nekur doties. Varbūt drošāk ceļot pa Eiropas valstīm, lai gan infekcijas iespējas var būt visur. Var paņemt līdzī maskas, taču arī tās nepasargā, jo pēc divām stundām maska pati pilna ar dažādiem mikrobiem. Fakti, ko tagad ziņo par koronavīrusa inficētajiem un mirušajiem, ir briesmīgi. Katra cilvēka nāve ir traģisks notikums. Bet pagaidām diemžēl nav signālu, ka skaitļi varētu mazināties.

Mediķi apliecina gatavību. Mūspuses medicīnas iestādes, tostarp Balvu slimnīca, ir gatava rīkoties atbilstoši plānam smagu infekciju gadījumos. Ja jūtat divainus slimības simptomus un ir aizdomas par iespējamu inficēšanos ar nepazīstamu vīrusu, nekavējoties jāziņo savam ārstam, kurš noteiks tālāko rīcību.

Ar kādām vainām pašlaik pacienti visbiežāk apmeklē ģimenes ārsta prakti?

-Uz pavasara pusi daudziem ir nestabili asinsspiediena rādījumi, kas varētu būt saistīti arī ar atmosfēras spiedienu. Saasinās sirds un asinsvadu sistēmas vainas, kā vienmēr ir sūdzības par muguru, par locītavām. Diemžēl kustību samazinājuma dēļ pacientiem izteikti palielinās sāpju sindroms. Un daudz ir arī traumu. Lai arī šogad nav sniega un ledu, taču cilvēkiem aizķeras kājas, viņi klūp, krit, un rodas veselības problēmas. Visu laiku cirkulē arī vīrusu infekcijas. Par gripu varu teikt, ka bijuši pieci nopietni gripas saslimšanas gadījumi, kad pacienti ārstējušies slimnīcā, taču šosezon gripa nav bijusi izteikta. Paldies iedzīvotājiem, jo šoreiz ļoti daudz pacientu vakcinējās, tā nav bijis nevienu gadu. Vienā brīdī mums pietrūka pat vakcīnu.

Ir gatavi rīcībai

Vai mūspuses medicīnas iestādes ir gatavas uzņemt saslimušos ar aizdomām par nopietno inficēšanos, iespējams, pat ar koronavīrusu? Šo jautājumu "Vaduguns" uzdeva arī SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībai". Atbildi sniedz apvienības izpilddirektora pienākumu izpildītāja LANA UPĪTE.

"Balvu un Gulbenes" slimnīcu apvienības personāls ir informēts par koronavīrusa izplatību, un viņiem ir zināms rīcības plāns gadījumā, ja pēc palīdzības griežas pacients ar akūtas elpceļu infekcijas izpausmēm un rodas aizdomas par iespējamu koronavīrusa 2019-nCoV infekciju. Mediķi turpina sekot līdzi epidemioloģiskās situācijas attīstībai un veiktajiem pasākumiem saistībā ar jaunā koronavīrusa izraisīto uzliesmojumu. Vadoties pēc Slimību profilakses un kontroles centra izstrādātajām rekomendācijām un ievērojot slimnīcas Katastrofu medicīnas plānu rīcībai bīstamo infekcijas slimību gadījumos, gan Gulbenē, gan arī Balvos ir izolatori. Bez tam medicīnas personāls ir nodrošināts ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (maskām, brillēm, aizsargtērpu, cimdium utt.).

Kur slēpjas galvenās bažas

Daudzi iepērkas internetveikalos, un arī mūspuses iedzīvotāji iet uz pastu, lai saņemtu no Ķīnas sūtītās preces. Rodas jautājums, vai tas nav bīstami, vai šādā ceļā nevar inficēties? Infektoloģe Baiba Rozentāle skaidro, ka vīruss ārējā

vidē ir neizturīgs, bez tam Ķīna ieviesusi stingrus karantīnas un transportēšanas noteikumus. Virusologi informējuši, ka jaunais Ķīnas vīruss, sākot no pirmajiem paraugiem, kas pārbaudīti, jau vairākas reizes ir mainījies. Tam ir cita struktūra. Infektoloģe skaidro, ka vīrusam ir jāmainās, lai cilvēka organisms to nevarētu atpazīt un izveidot aizsardzību. Tāpēc mainoties vīrusam var kļūt patogēns, jo bīstamāks cilvēkam. Te arī slēpjas infektologu bažas.

Pasaules Veselības organizācijas ieteikumi ceļotājiem

- Izvairīties no cieša kontakta ar personām, kurām ir slimību pazīmes (tostarp akūtas elpošanas ceļu infekcijas).
- Bieži mazgāt rokas, īpaši pēc kontakta ar slimiem cilvēkiem vai viņu apkārtnē esošās vides priekšmetiem.
- Ievērot pārtikas drošību un higiēnu, izvairīties no termiski nepietiekami apstrādātās gaļas, neapstrādātu dārzeņu un augļu lietošanas.
- Nedzert nedrošu ūdeni.
- Izvairīties no kontakta ar lauksaimniecības vai savvaļas dzīvniekiem.

Vīruss pārņem pasauli

✓ Itālijā ir divi mirušie ar koronavīrusu un konstatēti vairāk nekā 100 inficēšanās gadījumi. Vīrusa skartajās pilsētās Itālijas ziemeļos vairāk nekā 50 tūkstoši iedzīvotāju aicināti palikt mājās. Atcelti karnevāli, dievkalpojumi un sporta sarīkojumi.

✓ Dienvidkorejā apstiprināts fakts, ka inficēto skaits dienas laikā vairāk nekā dubultojies, un apstiprinātas vairāk nekā 433 saslimšanas. Lielākā daļa jauno saslimšanu saistītas ar reliģisku sektu valsts dienvidos.

✓ Irāna apstiprinājusi piekto nāves gadījumu. Uzliesmojuma centrā ir svētā pilsēta Koma. Amatpersonas brīdina, ka vīruss jau varētu būt izplatījies "visās Irānas pilsētās".

✓ Mirušo skaits Ķīnā ir pieaudzis līdz 2236, un pēdējo 24 stundu laikā ar šo vīrusu nomira 109 cilvēki. Inficēto skaits pārsniedz 76 tūkstošus.

✓ Lai gan infekcijas gadījumu skaits pēdējās dienās pieaug lēnāk, izmaiņas šo gadījumu skaitīšanas metodikā ir radījušas šaubas par epidēmijas patieso apmēru.

✓ Latvijā četros gadījumos paustas aizdomas par iespējamu inficēšanos ar koronavīrusu, taču tās bijušas nepamatotas. Pacienti, kuri izmeklēti Infektoloģijas centrā, visi bijuši Ķīnā.

(No ziņu portāliem 'delfi' un 'lsm')

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Saslimstot ar jauno koronavīrusu, mirstība ir diezgan zema – 2% visu inficēto (salīdzinājumam: SARS koronavīrusam tā bija 10%).

(Infektoloģe Baiba Rozentāle)

Dalās atmiņās

Atveda un aizveda pāri visai Latvijai

Lasītājas izteiktais aicinājums: “Pirms nosodi, pamēģini pats!”, kas attiecas uz slimu cilvēku kopšanu līdz viņu pēdējai stundīnai, mudināja atrast un parunāties ar kādu cilvēku, kurš pats to piedzīvojis, kopjot smagi slimu, gulošu tuvinieku gadiem ilgi. Prātā nāca gadījums, kad cita iemesla dēļ “Vaduguns” apciemoja Meščanovu ģimeni Baltinavā. Sarunā ar mājiniekiem baidījāmiešiem uzvesties skaļāk, jo lielajā istabā gulēja slimniece, saimnieces Aldas mamma. Alda mierināja: “Neuztraucieties! Viņa tāpat neko nesaprot.”

Nedēļas nogalēs no Baltinavas brauca uz Kurzemi

Aldas tētis nomira pirmais. Mamma dzīvoja viena vēl vairākus gadus. Pēc pensijas piešķiršanas strādāja algotu darbu līdz saimniecību izjukšanai, bet pēc tam saimniekoja savā saimniecībā, kas nebija liela. “Mums jau tur zemes nav. Katram tikai kaut kāds kabatlakatiņš. Kā kādreiz bija teicis Latvijas Valsts prezidents Kārlis Ulmanis: visnabadzīgākā zeme Latvijā, - tas ir Sakas pagasts, kas tagad atrodas Pāvilostas novadā, Kurzemē pie jūras. Augt jau aug, tikai daudz tai zemītē jāieliek iekšā,” stāsta Alda. Kad mammai kļuva grūti rūpēties par sevi, Alda vēl strādāja algotu darbu Baltinavā. Līdz pensijai viņai bija turpat divarpus gadi. Vēlāk darba kļuva mazāk, Alda strādāja pusslodzi otrdienās, trešdienās un ceturtdienās, bet ceturtdienas vakarā brauca uz Kurzemi pie mammas, dzīvoja tur trīs dienas, tad brauca atpakaļ. Tas bija aptuveni gadu, bet kopumā Alda pie mātes brauca gadus astoņus. Brauca sagatavot ēdamo, pusfabrikātus salika ledusskapī, un tā līdz nākamajai reizei. Vecu koku nevar pārstādīt, arī vecu cilvēku uz citu vietu nevar pārvest ar varu. Var pārvest vīstus, suni, bet arī tad ir problēmas. Divus gadus pirms pensijas Alda bija spiesta aiziet no darba, kādu pusgadu nodzīvoja pie mammas Kurzemē un kopa viņu. Iespējas bija tādas, kādas nu bija, - ar velosipēdu jābrauc septiņi kilometri uz centru, kaut vai uz veikalu vienreiz nedēļā. Rezultātā tomēr meitai mamma bija jāved uz Latgali. “Mēs braucām it kā pie ārsta, bet braucieni sanāca pāri visai Latvijai,” saka meita. Mamma Baltinavā nodzīvoja vēl četrus ar pusi gadus un nomira deviņdesmit gadu vecumā. Ne gluži no vecuma, jo viena otra kundzīte arī tik cienījamā vecumā vēl ir žirgta un saprātīga, bet gan smagas slimības piemēlta un nomocīta. “Mammai bija Alcheimera slimība,” atklāj Alda.

Uztraukums pavadīja ik uz soļa

Alcheimers ir ļoti smaga slimība, kad slimnieks vairs neatpazīst savus tuviniekus. Ja kādam par šo slimību nav priekšstats, tad Alda iesaka paskatīties filmu “Drosme un skaistums”, ko rāda televīzijā, lai gan filmā ar to var iepazīties tikai slimības sākuma stadijā. Alda atklāj, ka viņai ir vai, pareizāk sakot, bija dusmas uz mediķiem, ka viņi neko laikus nepateica. Tagad par šo slimību var palasīt kaut vai internetā, kā tā izpaužas, bet tad nekā tāda nebija. “Sākumā es no ārstiem neko nesapratu: nu vajag mammiti pieskatīt, vajag! Bet situācija bija kutelīga. Slimība sāka izpausties tā, ka mamma neatpazīna savas mājas, vēlāk pat neatpazīna mani. Viņa varēja iziet ārā un neatpazīt savu pagalmu. Balsi pa telefonu gan pazina. Kad jau bija parādījušies mobilie telefoni, es viņai uz Kurzemi zvanīju ik pēc pusotras stundas,” atceras meita. Kaut ko Aldai par šo slimību teica māsa, kura ir mediķe, kaut ko kaimiņiene, bet viņai nepielēca, kā tas var būt, ka māte viņu nepazīst! Istabā skapī nepazīst vakarā. Jautā, - kad tu mani vedīsi uz mājām. Uz kādām mājām, ja pati atrodas savās mājās. Grūti bija. Kad slimnieci atveda uz Baltinavu, kādu pusgadu viņa vēl staigāja pa istabu. Naktis mājiniekiem pagāja nemierīgi. Slimnieces gultai priekšā bija salikti galdi un skapīši, jo viņa kāpa sekcijā. Tagad slimnieces kopēja to saprot, jo tās bija slimības izpausmes, bet tad – nē. Tad mamma apgūlās, un Alda viņu vairāk nekā četrus gadus baroja ar karotīti un kopa.

Pateicoties novada sociālajiem darbiniekiem, bija iespēja dabūt lietotu gultu, kurai varēja pacelt vismaz galvgali. Pussēdus slimnieci varēja pabarot tā, lai neaizrijas. Bija vēl citas problēmas. Lai slimnieci nomazgātu, nopirka lielu plastmasas vannu, jo

viņai bija paniskas bailes no dušas. “Ne jau tāpēc, ka lauku mājās viņai nebūtu bijis, kur mazgāties. Mājās bija gan vanna, gan viss. Bet, ja slimam cilvēkam list ūdens uz galvas, ir histērija. Taču tā bija slimības izpausme, tikai tagad to saprotu, bet tad teicu: māt, ko tu niķojies!” atceras meita.

Kad mamma vēl staigāja, tuviniekiem bija bailes, ka viņa var atgriezt ūdens krānu vai atstāt kuroties plīti un aizmirst. Uztraukums pavadīja ik uz soļa. Protams, mamma nebija Tečere, kura arī slimoja ar Alcheimeru un varēja nospiegt trauksmes pogu, ja šķita, ka virsū nāk tanki. Arī par viņu uzņemta filma, ko Alda noskatījās tikai tagad. Slimības sākumā cilvēkā nekas tāds nav jaušams. Vienā mirklī pasaka kaut ko nesaprotamu, situācijai neatbilstošu, - nu un tad! Sevišķi, ja cilvēks jau gados.

Ar prieku atceras gaišos brīžus

Taču meitai nekad neienāca prātā doma, ka mammu varētu atdot projām. Lai gan bija dažī, kas teica: vai tad tu nevari atdot viņu pensionātā?! Skumji bija vienīgi tas, ka mamma nepazīna tuviniekus. Lai gan nepazīna tos, kas ikdienā apkārt, bet, kad atbrauca otra meita, Aldas māsa, viņu atpazina pēc balss un pa telefonu pazina.

Ar prieku Alda atceras katru gaišo brīdi, kas pavadīts ar mammu viņas slimības laikā. Pirmo vasaru, kad viņu atveda uz Baltinavu, meita vēl ratiņos aizstūma mammu uz Baltinavas katoļu baznīcu. Alda ir katoliete, jo tēvs bija katolis un vecmamma viņu bērnībā ņēma līdzī uz Alsungas katoļu baznīcu. Mamma nāca no luterāņiem, taču tam nebija nozīmes. “Kad mūsu prāvests Staņislavs Prikulis ar viņu aprunājās, mamma jutās pārlaimīga,” atceras Alda.

Augusts bija Aldas mammas mēnesis. Augustā viņa bija dzimusi un augustā viņai arī bija vārdadiena - Auguste. Mājinieki viņai atnesa puķītes, par ko mammai dzīvē vienmēr bijis prieks. Augustā arī viņa aizgāja mūžībā. Nelaiķes pārvešana atpakaļ uz Kurzemi, protams, bija problemātiska, bet viss tika izdarīts. Nelaiķi izvadīja no viņas pašas mazās lauku baznīciņas, kur nodziedāja arī aizgājējas mīlo dziesmu “Pie jūras dzīve mana”. Apģābāja dzimtas kapos līdzās citiem tuviniekiem. “Mamma bieži sacīja: “Dieviņ, cik žēl, ka tu mani atstāji pēdējo!” Viņa bija jaunākā un pēdējā sešu bērnu ģimenē. Mammai bērnība un jaunība bija šausmīgi grūta. Viņas mamma, mana vecmamma, nomira dzemdībās. Tēvs nomira 42 gadu vecumā, un seši bērni, gan vecāki, gan jaunāki, palika vieni un kara gados saimniekoja lauku mājās. Kara gados mājās bija ierīkots vācu štābs, vēlāk ienāca padomju armija. Augustei nācās parūpēties par māsu, kura ārstēšanai bija nosūtīta uz Daugavpili, jo viņai bija noņemta kāja. Atpakaļ no Daugavpils uz mājām viņa ar māsu bija kūlusies teju divas nedēļas. Kara un pēckara gadi mūsmājās pagāja līdzīgi kā izrādē “Apsolītā zeme”, ko par iecerotāju no Latgales Sanderu dzīvi Kurzemē pirmskara un pēckara gados izrāda Baltinavas amatierātrīs “Palādas”. Starp citu, arī es kopā ar amatierātrīs izbraukāju dzimto pusi, kad viņi turp devās izrādīt “Apsolīto zemi”,” secina A.Meščanova.

“Doma, ka mammu varētu atdot pensionātā, man nekad pat neienāca prātā. Kaut gan tādi izteikumi manā adresē izskanēja: vai tad tu nevari viņu kaut kur aizvest, atdot pensionātā?!” atceras Alda.

Foto - no personīgā arhīva

Viedoklis par viedokli

Novēlēsim visiem Dieva svētību

Februāra sākumā “Vaduguns” publicēja viedokļus par tēmu “Ar kādām problēmām nākas saskarties sociālās aprūpes namos”. Laikraksts uzklaušīja divu lasītāju atsaucsmes jeb viedokļus par viedokļiem.

Atsaucoties uz bijušās balvenietes Janas Kozlovas viedokli “Vieglāk ir nedarīt neko”, kāda LASĪTĀJA, neminot savu uzvārdu, pauda, ka piekrit teju vai katram teiktajam teikumam: “Jā, Jūsu mammīte ir izaudzinājusi skaistu, ļoti gudru meitu, kas var dot padomus pašvaldībai, arī pensionāta vadībai, tikai viens ‘bet’, - pati ir ievietojuši savu mammu pensionātā, jo dzīvo un strādā Rīgā. Piekritu, ka agrāk tā bija iestāde sirmgalvjiem, par kuriem bērni negribēja rūpēties un kuriem viņi bija par nastu. Malacis! Bravo, ka lietas būtību ir sapratusi un pašvaldības kļūdas arī redz. Ja jau pati tik ļoti daudz strādā, tad varētu algot aprūpētāju arī savās mājās, izvēloties cilvēku, kuram šis darbs ir aicinājums. Tad vakaros, pārrodoties mājās, vismaz uz stundiņu varētu ieiet pie mammas, atnest kādu pavasara ziediņu, nolikt vāzītē pie gultas, uzsmaidīt, un mammīte justos samīļota un neaizmirsta. Bet tagad situācija ir tāda, ka mamma ziedojuši savu dzīvi, atdevusi to savai meitai, lai izaudzinātu, izskolotu, bet atlicis tikai tas, lai gulētu pensionāta gultā, skatītos uz durvju pusi un gaidītu, kad ieraudzīs savus mīļos tuviniekus un lūgtu Dievu par viņiem un pensionāta darbiniekiem. Patlaban asaras, kas rit pār šīs sievietes vaigiem, noslauka sveši cilvēki, bet ne jau dārgā meitiņa.

Jā, tā ir taisnība, ja grib, tad var. Daudzi izkārto dzīvi tā, ka vecāki ir pie bērniem. Ātri iet laiks, te - 50 gadi, te - 75, bet te jau 80 mūža gadi ar visām slimībām un nespēku. Varbūt arī vecumā būsiet turpat, kur mamma. Un pie Jums atbrauks bērni un mazbērni, un viņiem nesažņaugies sirds ne par mammu, ne veco, nolietoto naktsskapīti, kuru glāstījušas mātes sastrādātās rokas, jo attieksme pret māti jau būs ģimenes norma.

Novēlēsim visiem Dieva svētību, īpaši pensionāta darbiniekiem, jo viņi ir tie, kas uzklāj gultai tīru palagu, apmaina pamperus un mierina klientus, ka gan jau atbrauks meita, dēls, vedekla, mazbērni.”

Pirms nosodi, pamēģini pats!

Par pensionātiem un sociālās aprūpes centriem izteikto viedokļu sakarā ar redakciju sazinājās arī SARMĪTE no Bērzkalnes. Viņa esot sieviete gados, uzveikusi jaunu slimību, tagad dzīvojot laukos un nesūdzoties ne par ko. “Man tik labi mūžā nav bijis, kā ir tagad,” viņa teica.

Arī Sarmītes kundze iestājās par aprūpētājiem un sanitāriem slimnīcās, jo tas patiesi ir grūts darbs gan psiholoģiski, gan fiziski. Viņa ieteica: “Pirms gribi sūdzēties, pirms izlej savu bēdu un neapmierinātību, nomaini darbu un pastrādā dienu pensionātā, aprūpes namā vai slimnīcā. Kādu fizisko spēku tur vajag, lai paceltu gulošu slimnieku. Aprīnoju jaunās meitenītes, kas to dara! Kādu morālo spēku vajag, lai pierunātu vecu cilvēku iet pastāigāties. Mēdz teikt, ka ar vecu cilvēku ir tāpat kā ar mazu bērnu. Taču vecu cilvēku par nepaklausību nevar ieļļaut kā pa dupsi vai ielikt kaktā kā mazu bērnu.”

Strantes stāvkrasts Kurzemes jūrmalā. Aldas mamma Auguste. Alda atklāj, ka viņai no jūras ir bail kopš bērnības, jo Kurzemes jūrmala nav milīgais un rāmais Rīgas jūras līcis, bet vētras laikā kļūst draudoša un baisa. Ne velti tagad netālu no Aldas dzimtajām mājām jūra ir izskalojusi krastu ar visiem kokiem. Taču mammai patika būt pie jūras. Kļūstot vecākai, viņai bija grūti nokāpt pa stāvo krastu lejā, bet viņai patika sēdēt jūras krastā. Kad ciemos atbrauca znots Dzintars un znota māsa vīrs Jānis, viņi palīdzēja Augustei nokļūt pie jūras. Un viņa tur vēlējās uzkavēties pēc iespējas ilgāk. “Nu pabūsim vēl kādu brītiņu,” viņa teica, kad pārējie grasījās doties atpakaļ.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaundzimušie

Pēc ilgām pārdomām nolemj – būs Oļegs.

21.februārī pulksten 2.48 piedzima puika. Svars – 3,410kg, garums 54cm. Puisēna mammai Alisai Stoļerovai no Ludzas šis ir otrais bērniņš – mazo brālīti mājās gaida vecākā māsa Anastasija, kurai ir 3,5 gadi. “Ar vīru otro gaidījām dēlu, un, lūdzu, viss kā pēc pasūtījuma. Dēlu arī sagaidījām. Šo prieka vēsti uzzinājām grūtniecības 21.-22.nedēļā ultrasonogrāfijas pārbaudē,” teic jaunā māmiņa no Ludzas. Viņa stāsta, ka atbildīgais vārda došanas uzdevums abiem ar vīru šoreiz sagādāja galvassāpes, jo atrast piemērotu vārda variantu, turklāt tādu, kas patik abiem, šķita grūti. “Atceros, kad piedzima

Anastasija, ar vārda došanu viņai problēmu nebija – ātri vien atradām tādu, kas patika mums abiem. Toties tagad viss bija savādāk. Grūti nācās, bet beigās tomēr palikām pie vārda Oļegs – šķita, ka neviens cits variants mūsu dēlam neder,” teic nu jau divu bērnu mamma. Viņa stāsta, ka pirmajiem par Oļega dzimšanu nakts stundā pavēstīja vīram un krustmātei. No viņiem, protams, šo ziņu uzzināja arī pārējie radnieki, un drīz vien Alisa ar dēlu sāka saņemt apsveikumus un laba vēlējumus. “Kamēr puika vēl mazs, ciemos gaidīsim tikai pašus tuvākos mūsu ģimenes cilvēkus. Pēc kāda mēneša, kad apveltīsies un mazliet paaugsies, varēsim rīkot arī raudzības,” atklāj jaunā māmiņa.

Tagad vecāki trīs meitām!

21.februārī pulksten 1.08 piedzima meitenīte. Svars – 3,455kg, garums 54cm. Meitenītes mammai Elinai Jansonei no Alūksnes novada Zeltiņu pagasta šis ir trešais bērniņš. “Tagad vecākajai meitiņai Karīnai, kurai ir 5 gadi, un trīsgadīgajai Sofijai piepulcējušies vēl viena māsiņa. Daudzi domāja, ka šoreiz sapņojam par dēlu, jo divas meitas mums jau ir, taču tā nebija. Mana pārlicība bija, -kas būs, tas būs labi. Tikai ceturtajā ultrasonogrāfijas pārbaudē, pašās grūtniecības beigās, uzzinājām, ka būsīm vecāki vēl vienai meitenītei. Kaut gan apkārtējie pēc vēdera formas, izskata un visādām citām tautas pazīmēm visi kā viens prognozēja, ka mums būs dēls. Mediķi mums noteica divus dzemdību datumus – 12. un 19.februārī, bet meita tāpat

izvēlējās savu un piedzima 21.datumā,” teic nu jau trīs bērnu mamma. Viņa pastāstīja, ka pēc meitiņas nākšanas pasaulē abi ar vīru Aivi viņai deva skaistu un skanīgu vārdu – Evelīna. Sākumā padomā bija arī vārds Džesika, taču tas nepatika daudziem apkārtējiem, izskanēja arī variants Linda, bet tas negāja pie sirds ne Elinai, ne Aivim. Galarezultātā jaunie vecāki nolēma saukt par Evelīnu, jo nosprīda, ka šis vārds jaundzimušajai piestāvēs vislabāk. “Skatos uz meitiņu un nesaprotu, kuram no mums viņa vairāk līdzinās. Vienīgi deguni visām mūsu meitām līdzīgi, matu krāsa gan atšķirīga - Evelīnai matiņi tumšāki nekā abām pārējām māsām,” stāsta Elina. Jaunā māmiņa teic, ka pirmais ziņu par meitas nākšanu pasaulē saņēma vīrs, kurš visu nakti pavadīja nomodā, gaidot priecīgo vēsti.

Vēl dzimuši:

30.janvārī pulksten 17.37 piedzima puika. Svars – 4,060kg, garums 60cm. Puisēna mamma Elīna Sadovska dzīvo Baltinavas novadā.

3.februārī pulksten 14.30 piedzima puika. Svars – 3,510kg, garums 54cm. Puisēna mamma Sintija Kozuliņa dzīvo Balvu novada Balvu pagastā.

3.februārī pulksten 22.46 piedzima puika. Svars – 4,000kg, garums 57cm. Puisēna mamma Rota Andersone dzīvo Rīgā.

4.februārī pulksten 15.01 piedzima meitenīte. Svars – 3,490kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Jana Laicāne dzīvo Balvu novada Viksnas pagastā.

7.februārī pulksten 8.55 piedzima meitenīte. Svars – 3,505kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Zane Moroza dzīvo Alūksnes novada Jaunalūksnes pagastā.

9.februārī pulksten 21.02 piedzima meitenīte. Svars – 4,030kg, garums 60cm. Meitenītes mamma Evija Krivmane dzīvo Balvos.

10.februārī pulksten 18.55 piedzima meitenīte. Svars – 3,000kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Elīza Zelča dzīvo Balvu novada Bērzpils pagastā.

11.februārī pulksten 18.56 piedzima meitenīte. Svars – 3,405kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Rita Martinova dzīvo Gulbenē.

14.februārī pulksten 9.22 piedzima meitenīte. Svars – 3,060kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Lienīte Slaidiņa dzīvo Gulbenes novada Litenes pagastā.

17.februārī pulksten 14.01 piedzima puika. Svars - 3,895kg, garums 54cm. Puisēna mamma Kristīne Mihailova dzīvo Rēzeknes novada Gaigalavas pagastā.

Janvārī

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ

Andris Krakops (1974.g.)
Anna Mežale (1935.g.)
Olga Kozlovska (1941.g.)

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā
Mārtiņš Sanders (1951.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Kupravas pagastā
Ņina Bļāšone (1938.g.)

Medņevas pagastā

Ivars Smuška (1955.g.)
Aivars Pabērzs (1961.g.)

Susāju pagastā

Viktors Bukovskis (1956.g.)
Olga Hudoļejeva (1953.g.)

Šķilbēnu pagastā

Marija Berezova (1927.g.)
Sandra Bukša (1967.g.)
Jānis Kozlovskis (1950.g.)

Vecumu pagastā

Leonīda Cunska (1935.g.)
Evgenija Borisova (1931.g.)

Žiguru pagastā

Uļjana Bukša (1936.g.)
Ļubova Veselova (1926.g.)
Staņislava Manceviča (1927.g.)

Viļakas pilsētā

Marjans Bukovskis (1935.g.)
Valentina Ivanova (1954.g.)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā
Marija Kravale (1943.g.)
Valerijs Stepanovs (1971.g.)

Briežuciema pagastā

Evelina Grečāņņikova (1932.g.)
Jevgenijs Ločmelis (1950.g.)
Jānis Lubāns (1951.g.)

Bērzpils pagastā

Juris Atpils (1950.g.)

Kubulu pagastā

Indra Andersone (1974.g.)
Jāzeps Pēternieks (1950.g.)

Tilžas pagastā

Igors Bogdanovs (1976.g.)
Anastasija Klitončika (1926.g.)
Miervaldis Putniņš (1945.g.)

Vectilžas pagastā

Vilberts Madernieks (1938.g.)
Genovefa Silkāne (1938.g.)

Viksnas pagastā

Anna Dumbrovska (1932.g.)
Aivars Liepiņš (1944.g.)
Arnolds Sikernieks (1951.g.)

Balvu pilsētā

Stanislavs Cibulis (1953.g.)
Juris Kašs (1948.g.)
Valerjans Kašs (1957.g.)
Ivars Kikusts (1958.g.)
Jānis Mačāns (1951.g.)
Aleksandrs Naļivaiko (1940.g.)
Pēteris Rudzeiņš (1939.g.)
Pēteris Sergejevs (1940.g.)
Ļubova Sņegova (1927.g.)
Olga Taukule (1922.g.)
Irena Gleizde (1942.g.)

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15. martam.

2. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 18 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 1.kārtā veiksmē uzsmaidīja ALDIM LEIŠAVNIEKAM** no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Junioriem

- ☞ Vulkānu izvirdumi - kā tie notiek, kuri ir košākie un neparastākie.
- ☞ Fotostāstā izpēti sugas, kas ienākušas Latvijā.
- ☞ Rubrikā "Karsts" septiņi "Instagram" konti, kuriem vērts sekot.
- ☞ E-sportā sacenšas datorspēlēs.
- ☞ Kā darbojas imunitāte.
- ☞ Alu rakšanas meistars murkšķis.
- ☞ Ielūkojies kuģu modelēšanas

pulciņā.

- ☞ Kā var izpētīt kosmiskos putekļus.
- ☞ Zem lupas: sirds.
- ☞ Latvija dod vārdu zvaigznei.
- ☞ Dodies ceļojumā uz Kubu.
- ☞ Šikākais no auto - limuzīns.

Una

- ☞ LTV raidījuma "Rīta Panorāma" vadītāja Linda Abu Meri. *Viņa savu dzīvi vispirms izdomāja... Un tad piepildīja - soli pa solītim. Šobrīd viņa vairs īsti nezina, cik liela loma bijusi pašas ieguldītajam darbam, cik - liktenim, taču atzīst, ka dažkārt līdz īstajiem notikumiem jāpagauda. Un arī savs īstais cilvēks jāsaagaida!*
- ☞ Dziedātājs Markus Riva. *Trīsdesmit trīs gadu vecumā viņš piedzīvojis vairāk nekā daudzi par viņu vecāki cilvēki - skolā apcelts, pārdzīvojis vienaudžu nīcinājumu un mobingu, uzaudzis, nepazīdams savu tēti, kas devās mūžībā drīz pēc Markus piedzimšanas. Pirms nepilniem trim gadiem viņš zaudēja savu tuvāko cilvēku - mammu, līdz ar to uz visiem laikiem pazaudējot aizmugures sajūtu. Un tomēr viņš saka, - es esmu nesalauzams.*

Diskusija: ja vien ar mīlestību pietiktu. Audzinot bērnu ar īpašām vajadzībām, sievietes emocionālā veselība bieži vien karājas mata galā, un katra diena līdzinās izdzīvošanas skolai. Daudzas no viņām palikušas vienas ar savām problēmām, bez atbalsta un iespējas strādāt. Bieži vien viņas dzīvo pašu radītā izolētībā, jo dzīve kopā ar bērnu ar īpašām vajadzībām ir ļoti grūta, bet ārpus mājām - reizēm pat neiespējama. Patiesībā viņas gribētu tikai vienu - redzēt savu bērnu veselu... Un tik vien, kā mazliet atpūties.

- ☞ Anti-aging. Veselība kā prioritāte.
- ☞ Pašas piedzīvots. Skrējienis pēc jaunības.
- ☞ Interjers. Padomju laiku mājas pārvērtības.
- ☞ Ceļojums. Ciemos pie kalnu milžiem Nepālā.

Dārza Pasaule

- ☞ Vai šogad ziemas izskaņā skujeņi un mūžzaļie augi būs jāsargā no saules stariem tāpat kā sniegotajās ziemās. Citus gadus, kad ziemā sasala zeme un sasnīga sniegs, bija skaidrs - skujeņi un mūžzaļie lapu koki jāpiesedz pret saules apdegumiem. Visvairāk no apdegumiem cieš ekotiski eaugi, augi ar dzeltenām un raibām skujiņām, īves, pacīpreses un Kanādas egles. "Ēnojamos materiālus turiet pa rokai, bet ar sešānu nesteidzieties," sacīja "Dārza Pasaules" eksperti.

Kādi ir 14 izplatītākie iemesli, kāpēc augļudārzs nīkulo. Ieskats burkānu šķirnēs un padomi, kad tos labāk sēt. Plānojot burkānu sēju, jāpatur prātā, ka maijā izlido burkānu muša, kuras kāpuri bojā burkānu dīgļstus un saknes. Mušas lidošana pierimst jūnija vidū, tāpēc vēl sēt, tā sauktie Jāņu burkāni, mazāk cieš no šī kaitēkļa. Taču vēl var sēt tikai agrinās šķirnes.

- ☞ Ko nozīmē veidot pašam savu "Ēdenes dārzu", balstoties uz permakultūras principiem.
- ☞ Pagājušā gada nogalē, aptaujājot ekspertus, kādi augi ienāks Latvijas dārzos turpmākajos desmit gados, atbilde bija - viegli kopjami, ilgmūžīgi, piemēroti vietējam klimatam. Kā piemērs šādām ziemcietēm tika minētas salvijas un kaķumētras. Šie dekoratīvie augi zied no jūnija līdz augustam un iederēsies gan mākslinieciskos, plašos pļavas tipa, gan kārtīgos perfekcionistu dārzos.
- ☞ Mūsdienās košumdobēs audzējam dekoratīvās bārbeles. Arī tām ir ogas, taču sīvas, rūgtas, mazas. Ēšanai būtu jāstāda parastās bārbeles ar ēdamām ogām. Pasaulē ir vairākas šķirnes, diemžēl Latvijā tās nav nopērkamas. Pie mums pieejami parastās bārbeles sēklauži un veģetatīvi pavairoti stādi, kuru ogas var ēst, kā arī bārbeles dekoratīvās formas šķirne 'Atropurpurea' ar ēdamām ogām.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas mīklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15. martam.

2. kārtā

		7				6
3	8	4	6			2
5	6			2	9	3
4			1			8
8		9	2	3	6	5
	3		6			9
7		8	4			9
		1		6	7	5
	4				2	

Pareizas atbildes iesūtīja: P.Bodrovs, N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), I.Dzergača, M.Reibāne, A.Ančs, Z.Pulča, St.Lazdiņš, V.Mancevičs, J.Voicišs, D.Pūce, M.Pretice, V.Šadurska, A.Circene, V.Gavrijušenkova, S.Sirmā, V.Ruduka (Balvi), M.Bleive, B.Sopule (Viksnas pagasts), I.Homko (Medņeva), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), Z.Ziemele (Naudaskalns), A.Jugane (Vectilža), V.Ločmele (Lazdukalns), S.Petrova (Rēzekne), Z.Šulce (Liepāja).

1. kārtas uzvarētājs ir DRUVIS PŪCE no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Marts Balvos. Iesūtīja Andris no Balviem.

Informē VID

Līdz 1.aprīlim valsts amatpersonām jāiesniedz valsts amatpersonas kārtējā gada deklarācija par 2019.gadu

No 2020.gada 15.februāra līdz 1.aprīlim ieskaitot valsts amatpersonām ir pienākums VID iesniegt valsts amatpersonas kārtējā gada deklarāciju par 2019.gadu. Deklarācijas jāiesniedz elektroniski, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS). Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai, kārtējā gada deklarācija par 2020.gadu jāiesniedz 56904 valsts amatpersonām.

Valsts amatpersonas deklarāciju, tāpat kā citus VID iesniedzamus dokumentus, iespējams iesniegt EDS, autorizējoties ar internetbankas rekvizītiem. Tādējādi, ja ir nozaudēts VID piešķirtais EDS identifikators un parole, to vairs nav nepieciešams atjaunot.

Lai atvieglotu deklarācijas aizpildīšanu, ir pilnveidota EDS dokumenta ievadforma, un tie deklarācijas punkti, par kuriem informācija jau ir VID rīcībā, aizpildās automātiski. Savukārt valsts amatpersonai ir pienākums VID atlasīto informāciju pārbaudīt un, ja nepieciešams, precizēt un papildināt.

Valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšanas un aizpildīšanas kārtība ir noteikta likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk - likums) un Ministru kabineta 2002.gada 22.oktobra noteikumos Nr.478 "Kārtība, kādā aizpildāmas, iesniedzamas, reģistrējamas un glabājamas valsts amatpersonu deklarācijas un aizpildāmi un iesniedzami valsts amatpersonu saraksti". Plašāka informācija par valsts amatpersonas amatiem, amatpersonas deklarāciju iesniegšanas kārtību un termiņiem, kā arī uzskatāms metodiskais un informatīvais materiāls (ar

vizuālu pamācību) par deklarācijas iesniegšanu pieejams VID tīmekļvietnes sadaļā "Privātpersonām/Valsts amatpersonām".

Vēršam uzmanību, ka valsts amatpersonas deklarācijā ir punkts "Cita informācija", kurā iespējams norādīt informāciju, kas, pēc deklarācijas iesniedzēja ieskatiem, sniedz pilnīgāku priekšstatu par mantiskā stāvokļa izmaiņām deklarēšanas periodā vai paskaidrot ar deklarētajām ziņām saistītas intereses vai citus apstākļus. Aizpildīto deklarāciju pirms iesniegšanas nepieciešams pārbaudīt un, kad tā ir pārbaudīta, apliecināt deklarācijā norādīto ziņu patiesumu.

Atgādinām, ka saskaņā ar normatīvajiem aktiem kredītiestādes sniedz informāciju VID par fiziskās personas konta atlikuma summu iepriekšējā kalendāra gada pēdējās dienas beigās, tādēļ aicinām būt uzmanīgiem, aizpildot deklarācijas sadaļu par bezskaidras naudas uzkrājumiem.

Būtiski ievērot, ka iesniegtās deklarācijas iespējams precizēt tikai viena mēneša laikā pēc tam, kad iesniegtā deklarācija publicēta VID Valsts amatpersonu deklarāciju publiskojamo datu bāzē.

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām valsts

Kad valsts amatpersonai jāiesniedz deklarācija?

- Stājoties amatā vai sākot darboties komisijā 1 mēneša laikā
- No 15.02. līdz 01.04. **Kārtējā deklarācija**
- Beidzot pildīt amata pienākumus 2 mēnešu laikā
- Pēc amata pienākumu pildīšanas izbeigšanas iesniedz amatpersonas* vēl 2 gadus

Sniedz deklarāciju eds.vid.gov.lv

* Valsts prezidents, Saeimas deputāti, Ministru prezidents, ministri, parlamentārieši vēstnieki, sabiedrības darbu prasītāji un pārvaldes iestāžu darbinieki.

amatpersonas konsultēties klātienē pie VID Nodokļu pārvaldes speciālistiem vai zvanīt uz VID informatīvo tālruni 67120000, izvēloties 4.tematu "Informācija valsts amatpersonām". Tāpat VID mājaslapas sadaļā "Kontakti" ir iespējams pieteikties padziļinātai konsultācijai noteiktā vietā un laikā, izvēloties tematu "Jautājums par valsts amatpersonas deklarāciju".

Čeku loterija palielina budžeta ieņēmumus un atklāj negodprātīgos nodokļu nemaksātājus

Jau Valsts ieņēmumu dienesta (VID) rīkotās čeku loterijas pirmajā pusgadā iedzīvotāju iesniegtie maksājuma dokumenti devuši vērtīgu ieguldījumu godīgas konkurences veicināšanā un palīdzējuši atklāt negodprātīgos nodokļu nemaksātājus. Pērn sešos mēnešos izlozei reģistrēti 9 274 824 maksājuma čeki, kvītis vai biļetes. VID analizējis loterijai iesniegto maksājuma dokumentu datus, veicis preventīvas darbības, kā arī kontroles pasākumus. Visu darbību rezultātā budžeta ieņēmumi palielināti par teju 400 tūkstošiem eiro.

Čeku loterijas laikā ik mēnesi tiek saņemta informācija par čeku loterijas tīmekļa vietnē www.cekuloterija.lv reģistrētajiem čekiem, kā arī informācija par čeku loterijas dalībnieku iesniegtajiem nepilnīgu informāciju saturošiem un aizdomīgiem čekiem. Šī informācija tiek izmantota datu analīzei un turpmākiem nodokļu administrēšanas pasākumiem.

VID ģenerāldirektora Ieva Jaunzeme: "Kopš Čeku loterijas sākuma regulāri ir prasīti, vai no šāda pasākuma ir kāds reāls labums, vai tas palīdz nodokļu iekasēšanā. Protams, palīdz! Pirmkārt, dažādu preču un pakalpojumu tirgotājiem jāapzinās, ka viņu izsniegtais čeks var tikt pieteikts loterijā un tādējādi arī pārbaudīts VID. Otrkārt, mums pašiem konstatējot, ka čeks netiek atpazīts, ir vēl lielāka skaidrība par to, kuriem komersantiem jāpievērš uzmanība."

Analizējot Čeku loterijā sniegto informāciju, novērotas tendences, kuras bija par pamatu nodokļu administrēšanas pasākumu veikšanai, piemēram, uzņēmumi vispār nav deklarējuši ieņēmumus vai deklarējuši ieņēmumus par sniegtajiem pakalpojumiem un pārdotajām precēm mazākā apmērā, nekā uzrādīts loterijai iesniegto čeku summās. Atsevišķos gadījumos klientiem izsniegti čeki pēc uzņēmumu saimnieciskās darbības apturēšanas.

Pēc VID aicinājuma gan preventīvo pasākumu, gan tematisko pārbaužu laikā 126 nodokļu maksātāji ir iesnieguši precizētās deklarācijas un papildus deklarējuši nodokļus 372,2 tūkstošu eiro apmērā, no tiem: pievienotās vērtības nodoklis - 352,3 tūkstošu eiro, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas - 15 tūkstošu eiro un iedzīvotāju

ienākuma nodoklis - 4,9 tūkstošu eiro apmērā. VID veikto 36 tematisko pārbaužu rezultātā piemērots naudas sods 19,4 tūkstošu eiro apmērā. Tādējādi valsts budžeta ieņēmumi palielināti par 391,6 tūkstošiem eiro.

Visbiežāk VID konstatētie pārkāpumi ir saistīti ar neatbilstošu kases aparātu lietošanu (VID neregistrēto, no uzskaites noņemto un tehniskajām prasībām neatbilstošu kases aparātu izmantošana), realizācijas ieņēmumu neuzrādīšanu (kases aparātā reģistrēto ieņēmumu neuzrādīšanu PVN deklarācijās, neregistrēšanās par PVN maksātāju pie PVN reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas) **un aplokšņu algām** (darbinieku nedeklarēšana un darbinieku faktiski nostrādātā laika neuzskaitīšana).

Visvairāk neatbilstību VID konstatēja mazumtirdzniecības un sabiedriskās ēdināšanas nozarē. Piemēram, kāds mazumtirdzniecības uzņēmums brīvdienās izmantoja VID nepārreģistrētu kases aparātu, kura izsniegtajos čekos bija norādīts cita VID reģistrētā kases aparāta šasijas numurs, kuru uzņēmums lietoja darba dienās. Savukārt kādā sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumā VID pārbaudes laikā atradās un darba pienākumus veica personas, par kurām nebija sniegtas ziņas VID. Pēc VID pārbaudes uzņēmums reģistrēja 25 darba ņēmējus.

2019.gadā Latvijas iedzīvotāji izlozei kopumā reģistrējuši 9274 824 maksājuma dokumentus (čekus, kvītis vai biļetes). Vislielākais Čeku loterijas dalībnieku skaits reģistrēts pirmajā loterijas norises mēnesī jūlijā, kad izlozē piedalījās 109 150 cilvēku ar 1 731 070 iesniegtiem maksājuma dokumentiem. Augustā loterijai bija 93 882 dalībnieku (iesniegti 1 652 153 maksājuma dokumenti), septembrī - 76 805 (1 386 932), oktobrī - 74 095 (1 407 987), novembrī - 75 238 (1 449 777), bet decembrī - 75 165 dalībnieku ar 1 646 905 iesniegtiem maksājuma dokumentiem.

Apmēram piektā daļa dalībnieku čekus loterijā reģistrē regulāri - visās sešās izlozēs pērn piedalījās 18,9% dalībnieku, bet 36,4% savu veiksmi izmēģinājuši tikai vienu mēnesi. Apmēram trešdaļa (33,2%) izlozei reģistrējuši vairāk nekā 50 maksājuma dokumentus. 30% loterijas dalībnieku pērn kopumā reģistrējuši 11 līdz 50 maksājuma dokumentus, 16,3% - 2 līdz 5 maksājuma dokumentus, 9,9% - 6 līdz 10 maksājuma

dokumentus, bet 10,6% loterijā savu veiksmi izmēģinājuši tikai vienu reizi, reģistrējot tikai vienu maksājuma dokumentu.

84,6% visu pērn loterijai reģistrēto čeku saņemti, norēķinoties par pirkumiem un pakalpojumiem mazumtirdzniecības uzņēmumos. 4% maksājuma dokumentu izsniegti par ēdināšanas pakalpojumiem, 2,3% - par pirkumiem vairumtirdzniecībā, bet 1,9% - pārtikas produktu ražošanas uzņēmumos.

Aktuālie dati par VID veiktajām preventīvajām un kontroles darbībām čeku loterijas ietvaros pieejami VID mājaslapas sadaļā "Čeku loterija".

Čeku loterijas mērķis ir veicināt godīgu konkurenci un labprātīgu nodokļu saistību izpildi, mudinot pircējus pieprasīt čekus un kvītis par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, tādējādi veicinot kultūras maiņu sabiedrībā. Čeku loterija Latvijā notiek pirmo reizi, taču citur pasaulē ir visnotaļ izplatīta prakse, kas devusi pozitīvus rezultātus gan attiecībā uz sabiedrības rīcības maiņu, gan ieņēmumiem valsts budžetā.

Čeku loterijā var piedalīties ikviens, reģistrējot tīmekļa vietnē www.cekuloterija.lv čeku, kvīti vai biļeti vismaz 5 eiro vērtībā. Darījumu apliecinājamajam dokumentam ir jābūt izsniegtam par precīvu vai pakalpojumu, kas saņemts no Latvijā reģistrēta nodokļu maksātāja. Plašāka informācija pieejama tīmekļa vietnē www.cekuloterija.lv. Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz tālruni numuru 67120011 vai rakstīt uz e-pasta adresi: cekuloterija@vid.gov.lv.

Informāciju sagatavoja VID Sabiedrisko attiecību daļa

Par tauvas joslu Balvu ezera krastā

Gribas uz pludmali, bet priekšā privātīpašums

“Balvos, aiz autoservisa “Auto Kruīzs”, atrodas pludmale. Iepriekš, lai nokļūtu pludmalē, varēja iet gar mazdārziņiem, bet tagad tur atrodas privātīpašums, kur piedāvā atpūtas pakalpojumu – pirti uz peldoša pontona. Ja pareizi saprotu, likums gar ezera krastu nosaka desmit metrus garu tauvas joslu, pa kuru vajadzētu atļaut brīvi pastaigāties. Kā tad tikt uz pludmali?” jautā lasītājs.

Kuram taisnība – atpūtniekam vai privātīpašniekam?

Balvu novada pašvaldības policijas priekšniece RITA KRAVALE skaidro: “Situācijās, kad kādam atrodas īpašums pie ezera, starp atpūtniekiem un zemes īpašniekiem mēdz rasties domstarpības. Proti, vieni grib atpūsties ūdeņu krastos, tikmēr otri aizstāv savu teritoriju un nevēlas svešiniekus laist ūdens tuvumā esošajā tauvas joslā. Kuram taisnība? Balvu un Pērkonu ezeri ir publiskie ezeri. Līdz ar to desmit metru platumā gar ūdeņu krastiem ir noteikta sauszemes tauvas josla, kas paredzēta ar zveju vai kuģošanu saistītām darbībām un kājāmgājējiem. Tātad tauvas joslu var izmantot, lai pastaigātos gar ūdeņu krastiem, sauļotos, peldētos, zvejotu vai izkāptu krastā, braucot pa ūdeņiem ar laivu vai kuģi. Ir aizliegts traucēt cilvēku, kājāmgājēju brīvu pārvietošanos un atrašanos tauvas joslā, norobežojot to ar žogiem, šķēršļiem. Runājot konkrēti par lasītāja minēto gadījumu, cilvēks, kurš vēlas nokļūt pludmalē, nedrīkst to darīt, šķērsojot privātīpašnieka teritoriju bez viņa atļaujas. Šis cilvēks var iet pa jebkuru citu brīvi pieejamo mazdārziņu celiņu, kas konkrētajā gadījumā stiepjas līdz pat ezera krastam. Ejot gar ezera krastu pludmales virzienā, cilvēks varēs nokļūt līdz pludmalei. Kā jau minēts, jebkurai ezera krasta vietai var arī piekļūt, piemēram, pa ūdeņiem pārvietojoties ar laivu. Tur cilvēks var izkāpt arī un, ievērojot tauvas joslu, piemēram, atpūsties. Jāņem gan vērā, ka, atrodoties tauvas joslā, cilvēks nedrīkst pārkāpt šo joslu un bez privātīpašnieka ziņas pastaigāties pa viņa īpašumu, pagalmu.”

Jāpiebilst, ka arī laikraksts “Vaduguns” devās lūkot, vai lasītāja minētajai pludmalei var piekļūt, nešķērsojot privātīpašumu, kur atrodas pirts uz peldoša pontona. To var izdarīt, piemēram, pa blakus esošo mazdārziņa celiņu, pa to mērojot ceļu līdz pat ezera krastam, un tad gar ezera krastu kājām dodoties uz pludmali. Lietainākos laika apstākļos ieešana gar ezera krastu gan varētu sagādāt zināmas neērtības. Savukārt vasaras mēnešos problēmām nevajadzētu būt.

Ceļš caur īpašumu nekad nevienam nav liegts

Laikraksts “Vaduguns” sazinājās arī ar LIENU LIELBĀRDI, kura ir lasītāja minētās un attēlā redzamās teritorijas īpašniece. Sieviete pastāstīja, ka agrāk šī teritorija bija nesakopta, līdz ar to tur neviens arī negāja. Cilvēku interese šajā vietā apmeklēt Balvu ezera krastu radās, kad teritorija tika labiekārtota. “Jebkurā gadījumā, kad atrodamiem privātīpašumā un vārtiņi ir vajā, nevienam nekad nav bijis liegts nokļūt pludmalē caur mūsu privātīpašumu. Vienmēr visi tiek ielaisti. Citādāk ir,

Privātīpašums un pludmale. Attēlā redzams lasītāja minētais privātīpašums Balvu ezera krastā, kur atrodas Lienas Lielbārdes realizētais projekts – pirts uz peldoša pontona. Privātīpašums ir norobežots. Savukārt uzstādītā zīme norāda, ka iebraukt aizliegts, tiek veikta arī videonovērošana. Nevar nepieņemt rakstā publicētajiem teritorijas īpašnieces vārdiem. Taisnība arī to cilvēku viedoklim, kuri spriež, ka iedzīvotājiem vēlme nokļūt kādā no vietām rodas tieši tad, kad kāds izrādījis iniciatīvu, ieguldījis savus līdzekļus un nu jau savā īpašumā esošo teritoriju labiekārtojis. Tas gan ir pašsaprotami, jo neviens neizrādīs interesi atpūsties brikšņiem aizaugušā pludmalē. Jebkurā gadījumā jāvadās pēc likumā rakstītā, un cilvēkiem atrasties tauvas joslā ir visas tiesības.

kad cilvēki caur mūsu īpašumu iet bez atļaujas, tajā skaitā ar suņiem, brauc ar velosipēdiem. Rezultātā privātīpašums nereti tiek arī piegružots, kas mums pēc tam ir jākopj. Šādos gadījumos privātīpašnieku neapmierinātība ir pilnīgi pašsaprotama. No otras puses, tā nav privātīpašnieka

problēma, ja iedzīvotāji nevar tikt pludmalē nekā citādi, kā tikai šķērsojot privātīpašumu. Tomēr vēlreiz atkārtoju un uzsveru, - ja cilvēks solīdi pajautā un uzvedas, nekad nevienam nav liegta piekļuve pludmalei caur mūsu privātīpašumu,” skaidro L.Lielbārde.

Ko saka likums?

- Zvejniecības likuma 9.pants (Tauvas josla) nosaka, ka tauvas joslas bezmaksas lietošana bez iepriekšējas saskaņošanas ar zemes īpašnieku paredzēta kājāmgājējiem, zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai un izpētei, robežsardzībai, vides aizsardzības, ugunsdrošības un glābšanas pasākumu veikšanai.
- Pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku tauvas joslā atļauta laivu un kuģu piestāšana (izņemot zvejas uzraudzības dienesta laivas un kuģus, ja tie izmantoti, pildot dienesta pienākumus), to izkraušana un pagaidu uzglabāšana, laivu un kuģu pārziemošana, būve un remonts, zvejnieku apmetņu ierīkošana, atpūta, zvejas rīku žāvēšana un citas ar zveju saistītas darbības, ūdenstūristu apmetņu ierīkošana.
- Dabiskās tauvas joslas platums ir: gar privāto ūdeņu krastiem - 4 metri; gar pārējo ūdeņu krastiem (tajā skaitā Balvu ezerā) - 10 metri; gar jūras piekrasti - 20 metri.
- Ja dabiski mainās ūdenslīnija, atbilstoši jaunajai ūdenslīnijai mainās arī tauvas josla. Gadījumos, kad upes gultni groza ar mākslīgiem regulēšanas darbiem, ja nepieciešams, zemes gabali jaunām gultnēm un tauvas joslai atsavināmi uz vispārējā pamata saskaņā ar nekustamās mantas piespiedu atsavināšanas normām.

Plašāka informācija pieejama Latvijas Republikas tiesību aktu vietnē www.likumi.lv.

Aktuāli arī Balvos

* Sākums 7.lpp.

“Ziema – silta, rēķini par apkuri – lieli. Kāpēc tā?”

AS “Balvu Enerģija” darbība

“AS “Balvu Enerģija” nav pašvaldības uzņēmums un nekādi līdzekļi no pašvaldības budžeta mūsu uzturēšanai netiek piešķirti. Toties pašvaldība ir lielākais akcionārs-īpašnieks, ir arī citi īpašnieki. Ņemot vērā, ka lielākais īpašnieks ir pašvaldība, bet pašvaldība pārstāv iedzīvotāju intereses, tad netieši īpašnieki esat arī jūs – uzņēmuma klienti.

AS “Balvu Enerģija” ražo siltumenerģiju, to pārvada un pārdod. Siltumenerģijas cena-tarifs nav mainīts kopš 2014.gada. Tas ir EUR 51,51 bez PVN par vienu megavatstundu (MWh). Daudziem nav skaidrs, kas ir enerģijas cena-tarifs un kas maksā par apsildāmo kvadrātmetru. Piemērs: kā minēts, Balvu pilsētā siltumenerģijas tarifs ir

EUR 51,51/MWh bez PVN. Ja jūsu kopīpašuma ēkai (ar kopējo platību 150 m²) ēkas siltumenerģijas skaitītājs uzskaitījis patēriņu 3 MWh, tad visiem šīs ēkas iedzīvotājiem būs jāsamaksā par siltumenerģiju sekojoši - 3 x 51,51 = 154,53 EUR bez PVN. Tas nozīmē, ka par vienu apsildāmo m² cena būs EUR 154,53/150 m² = EUR 1,03/m². Ja jums šajā ēkā pieder 40 m² telpas, tad jūsu rēķins par apkuri būs 40 x 1,03 = EUR 41,2. Aprēķinu atšifrējumi ir norādīti jūsu rēķinos. Ja Balvos enerģijas tarifs būtu kā kaimiņu pilsētās (EUR 55 bez PVN), tad jūsu rēķina summa šajā piemērā būtu lielāka - EUR 44.

AS “Balvu Enerģija” kā kurināmo izmanto vietējo zaru šķeldu pēc lētākās cenas. Galvenie piegādātāji ir vietējie uzņēmumi ar vietējiem strādniekiem. Kurināmā cena kopš

2014.gada, kad tika noteikts esošais tarifs, pieaugusi par 22,3%, arī elektroenerģijas un degvielas cenas un nodokļi auguši. Tāpat kā visi uzņēmumi, kas patērē daudz elektroenerģijas, arī mēs maksājam lielus OIK un maksu par izdomātiem ampēriem. Darbinieki uzņēmumā strādā oficiāli, maksājam lielus nodokļus. Tarifu noturam pateicoties ieguldītajam darbam uzņēmuma darbības efektivitātē. Ar padomes saskaņojumu, valdes lēmumiem un kontroli mērķu sasniegšanai mainām neizolētus cauruļvadus, uzlabojam ražošanas efektivitāti, optimizējam darbinieku skaitu un pienākumus, pieslēdzam klāt jaunus patērētājus. Tāpat cenšamies uzlabot darba kultūru un veikto darbu kvalitāti. Uzņēmumam nav parādsaistību,” informē AS “Balvu Enerģija” valdes priekšsēdētājs S.Šalajevs.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Ko stādīt savā dārzā

Ābolu šķirnes, kas imūnas pret kraupi

Maruta Sprudzāne

Izskatās, ka šogad būs ļoti agrs pavasaris. Dārzu saimnieki jau skatās un vērtē, kā jūtas augi un augļu kociņi. Pavasara tirdziņos daudzi steigsies iegādāties augļu koku stādāmo materiālu. Pēdējais laiks iepazīt un uzziņāt, kuras šķirnes pirkt, lai būtu droši, ka izaudzēsīm kvalitatīvus ābolus. Pēc padoma griezāmie pie dārzu stādāmā materiāla pazinēja, agronoma praktiķa IMANTA KĀRKLIŅA Balvos.

Pēdējos gados kokaudzētāvās var nopirkt pret kraupi imūnas ābeļu šķirnes. Agronoms uzsver, ka svarīgi tādas audzēt ne tikai kooperatīvajos, bet arī piemājas dārziņos. Lūk, šķirņu raksturojums, lai palīdzētu izvēlēties sev piemērotākās.

Šķirne 'Dace' – garšīgi, saldskābi un lieli augļi, turklāt agrā rudens šķirne. Novērots, ka ražo katru gadu, un tas nozīmē, ka ābelītes ir jākopj. Imūna pret kraupi, kas ir būtiski svarīgi, taču ar vidēju noturību pret citām slimībām kā puvēm, miltrasu. Šķirne 'Edīte' – agrā ziemas šķirne, ar oranžsarkaniem augļiem, cenšas ražot katru gadu. Pret kraupi imūna, augsta izturība arī pret slimībām. Šķirne 'Gita' – rudens augļi, piemērotos apstākļos glabājas 2-3 mēnešus, labi ražo katru gadu, imūna pret kraupi, arī ziemcietīga, augļi saldskābi un sulīgi. Šķirne 'Ligita' – ziemas šķirne, ražo bagātīgi ik pārgadus, bet augļi

jāretina. Āboli saldskābi, imūna ne tikai pret kraupi, bet ar augstu izturību pret citām slimībām, vidēja ziemcietība. Šķirne 'Monta' – vēla ziemas šķirne, radīta Iedzēnos, augļi palieli. Šķirni parasti var apskatīt izstādēs. Labi glabājas – piemērotos apstākļos līdz pat pavasarim, āboli ir sulīgi, saldskābi un garšīgi, taču vidēja ziemcietība. Tas nozīmē, ka šo šķirni var mēģināt audzēt nokalnēs pret dienvidiem, slimību izturība augsta. Vasaras šķirne 'Roberts' izveidota Iedzēnos. Ja pārējām šķirnēm augļi pamatā ir sarkani, tad 'Robertam' – skaisti, tumši sarkani un arī ar sarkanīgu mikstumu. Kad dod nogaršot, parasti visiem šie augļi ļoti patīk. Ražo pārgadus, ābelēm parets vainags, augļi apaļi kā sporta bumbas. Arī imūna pret kraupi. Šķirnes izdalītas Latvijas Valsts Augļkopības institūtā.

No vecākajām ābeļu šķirnēm var minēt rudens – ziemas šķirni 'Imrus' – āboli aizvadītajā gadā bija sulīgi saldskābi un garšīgi, ziemcietīga šķirne, noturīga pret kraupi, āboli zaļgandzelteni, vidēja lieluma vai arī lieli.

Pret kraupi imūna ir ASV izcelsmes ābolu šķirne 'Liberty'. Agrā ziemas šķirne, ziemcietība viduvēja, ieņēmīga pret vēzi. No kolonveida ābelēm, kas imūnas pret kraupi, zinātnieki iesaka šķirnes 'Arbat' un 'Inesi'. Visas minētās šķirnes ir pārbaudītas Latvijas Valsts Augļkopības institūtā.

Ne visiem ir iespēja nopirkt jauno ābelīšu stādus, taču ir vēlme ieaudzēt kādu no minētajām šķirnēm mazdārziņā. Ja kāda no vēlamajām šķirnēm ir kaimiņam, tad ziemas

Foto - A.Kirsanovs

Lai kociņi neslimo un bagātīgi ražo. Ja iepatīkas kādas no agronoma raksturotajām ābeļu šķirnēm, meklējiet tās kokaudzētāvās vai tirgū un stādiet savos mazdārziņos.

sākumā jāpalūdz potzari – iepriekšējā gada jaunie dzinumi. Tie jāglabā, noliekot ietītus plēvē dzesētavā 0 - -20 C temperatūrā. Riskantāka ir potēšana pavasarī no koka kokā ar kopulēšanas metodi aprīļa mēnesī, kad nakts temperatūras nepārsniedz -10 C. Tad potē skeletaros. Labākais variants ir potēt maijā aiz mizas, kad sākusies sulošana.

Agronoms akcentē tikai atsevišķas šķirnes, kas ir imūnas pret kraupi. Nosauktajām šķirnēm pamatā ir sarkanīgi, ļoti skaisti augļi. Arī aizvadītajā gadā bija vērojams, ka pirmās mazās ābelītes ar vēl tikko pirmajiem āboliem tiešām bija brīvas no kraupja. Bet to nevar teikt par pārējām tradicionāli audzētajām šķirnēm.

Kultūras dzīve

Baltinavas jauktajam korim jauni tērpi

Ingrīda Zinkovska

Baltinavas jauktajam korim tapuši jauni tērpi, ko darinājuši biedrības "Senpilsāta" meistari.

Baltinavas novadā kopā izgatavoti 26 tērpu komplekti sievietēm, - tie ir svītraini vilnas auduma brunči, tunikveida garie linu krekli, baltas sieviešu villaines ar savītām bārkstīm, uz sarkana vilnas tūka pamata ar krāsainām pērlītēm un salmiņiem izšūti Latgales vainagi, balta lina auduma galvasauti, pusgarās sieviešu baltās zeķes mežģīņrakstā, austas sieviešu etnogrāfiskā jostas un Latgalei raksturīgās kreklus saktas. Vīriešiem darināti 10 tautas tērpa komplekti, kas ir tautiskā piegriezuma garās pelēka pusvilnas auduma vīriešu bikses, tunikveida krekli, pusvilnas auduma vestes, lakatiņi un Latgalei raksturīgās kreklus saktas.

Līdz šim Baltinavas novada jauktais koris uzstājies tautas tērpos, kas jau bija ļoti veci, vai arī zili dzeltenos koncerttērpos, kuru krāsas bija pieskaņotas novada simbolikai. Baltinavas novada jauktā kora diriģente AIJA NAGLE stāsta, ka viens no lielākajiem pasākumiem šogad, kur piedalīsies kori, ir Latgales Dziesmu svētki, kas 7.jūnijā notiks Daugavpilī. Līdz tam notiks kora kopmēģinājumi, kā arī būs kora skate.

Baltinavas novadā darbojas 7 amatiermākslas kolektīvi: jauktais koris, sieviešu vokālais ansamblis, dāmu deju kolektīvs "Gaspāža", jauniešu deju kolektīvs "Kust i Kust", amatierteātris "Palādas", Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis, audēju pulciņš.

Tiek domāts un darīts, lai pievilcīgāku vizuālo izskatu iegūtu ne tikai kolektīvi, bet ērtāk un patīkamāk justos arī iedzīvotāji un ciemiņi, kas ierodas baudīt šo kolektīvu sniegumu, kas notiek Baltinavas kultūras namā. Pērn kultūras namam iegādāti 350 jauni krēsli, drīz būs jauns aprikojums garderobē, šogad plānots arī kultūras nama kosmētiskais remonts un jaunas skaņu aparatūras iegāde.

Kora vecākā Velta Ločmele Baltinavas korī dzied jau kopš astoņdesmitajiem gadiem, kad vēl mācījās skolā. Tagad viņa kļuvusi par kora vecāko jeb kora dvēseli, kas kolektīvā kārtos sadzīves jautājumus, gādā, lai svarīgos dzīves notikumus netiktu aizmirsti jubilāri, lai, dodoties ciemos, līdzī tiktu paņemtas dāvanīņas, kā arī vienkārši maizītes un silta kafija vai tēja. Vienā no novada pašdarbnieku godināšanas pasākumiem Velta saņēma balvu kā kora dvēseli. Velta saka: "Pirmajos Dziesmu svētkos piedalījies 1980.gadā, kad mācījies skolā. Pēc tam sekoja daudzi jo daudzi Dziesmu svētki, uzstāšanās gan pašu mājās, gan citviet. Pēdējoreiz uzstājāmie novada kultūras namā, kur sniedzām koncertu Ziemassvētkos. Iedzīvotāju novadā ir tik, cik ir. Taču, ja paši neuzturēsim možu dziesmu garu, neviens cits mūsu vietā to nedarīs."

Foto V. Laganovskis

Demonstrē jaunus tērpus. Baltinavas jauktā kora dalībnieki atrāda jaunus tērpus. Attēlā no kreisās - kora dalībnieki Jānis Bubnovs, Velta Ločmele, Dailis Langovskis, Sonora Logina. Kora vecākā V.Ločmele atzinīgi novērtē jaunus tērpus: "Jauns ir jauns. Viss ir, kā vajag! Pat garie krekli, lai brunči nekož. Ne velti Baltinavas kori sauc par balto kori. Tagad būsīm vēl baltāki."

Der zināt

Kam jāpievērš uzmanība, noslēdzot īpašuma apdrošināšanas līgumu

Apdrošināšana ir veids, kā pasargāt sevi no finansiāliem zaudējumiem, ja ar mājokli notiek negadījums un nepieciešams to atjaunot vai meklēt jaunu dzīvesvietu.

Mājas apdrošināšana

Mājokļa apdrošināšanas līmeņi atšķiras. Var apdrošināt tikai dzīvojamu ēku, pēc izvēles papildus tās labiekārtojuma elementus: sētas, vārtus, apgaismes ierīces, mājas stiklojumu. Var apdrošināt arī ģimenes iedzīvi (sadzīves tehniku, mēbeles, drēbes, gleznas) vai apdrošināt gan māju, gan iedzīvi.

Slēdzot līgumu, apdrošinātājs lūgs minimālo informāciju par ēkas uzbūvēšanas vai kapitālā remonta gadu, informāciju par ēkas konstrukciju (mūris, koks vai jaukta tipa), platību, atrašanās vietu, drošības līdzekļiem un citu apdrošināšanai būtisku informāciju. Savukārt apdrošinot iedzīvi, mājas saimniekam pašam jāspēj izsvērt, cik tā ir vērtīga, un tas jānorāda atbilstīgajā ailītē.

Pie līguma slēgšanas apdrošinātājs parasti nepārbauda īpašuma atbilstību būvniecības, ugunsdrošības, ekspluatācijas un citām prasībām. Tomēr mājoklim vajadzētu atbilst spēkā esošo normatīvo aktu prasībām neatkarīgi no apdrošināšanas, piemēram, tagad jābūt uzstādītiem dūmu detektoriem, regulāri jātīra dūmeņi un elektroinstalācijas jāpārbauda ugunsdrošības noteikumos paredzētajos termiņos.

Svarīgi arī kopumā rūpēties par mājokļa fizisko drošību, piemēram, vienmēr to aizslēgt, neatstāt atvērta logus. Mājas saimnieks ir atbildīgs par sniegtās informācijas patiesumu.

Ja tiks apdrošināts nedrošs īpašums, bet pēc negadījuma apdrošinātājs konstatēs neatbilstību kādai no prasībām un tas būs negadījuma cēlonis, apdrošinātājs var samazināt vai atteikt apdrošināšanas atlīdzību. Apdrošināšana nedarbosies attiecībā uz nelikumīgi būvētām vai ēkām, kam nolietojums pārsniedz 70-80%, ēkām rekonstrukcijas vai būvniecības stadijā un neapsaimniekotām ēkām.

Drošībā arī šķūnītis

Var apdrošināt arī saimniecības būves un palīgēkas, piemēram, garāžu, kurā glabājas dārza tehnika, šķūnīti, klēti, mājas pagrabu, kur izvietots apkures katls, arī pirti. Palīgēkas pamatā nav apdrošināmā īpašuma sastāvdaļas, tāpēc tās būs apdrošinātas tikai tad, ja par to nepārprotami vienosies ar apdrošinātāju. Arī saimniecības ēkām jāatbilst visiem risku drošības standartiem.

Ja tiks apdrošināta sena klēts ar lubiņu jumtu, jāvienojas, kā ugunsgrēka gadījumā ēka tiks atjaunota - autentiski vai pēc mūsdienīgākiem standartiem. Saimniecības ēkām mēdz piemērot ierobežojumus, piemēram, galvenajam īpašumam jābūt apdzīvotam. Ja lauku mājā dzīvo tikai vasarās, apdrošinātājs var piekrist uzņemt risku, bet par lielāku polises maksu vai ar papildu drošības noteikumiem. Ja plānots apdrošināt pirti, svarīgākais elements būs pareizi izbūvēta krāsns un dūmvads.

Siltumnīca un citi izņēmumi

Katrs apdrošinātājs pēc savas izvēles nosaka izņēmumus, ko neapdrošina. Klasiski apdrošināšana tiek atteikta piemājas siltumnīcām, sakņu un augļu dārziem, kuriem lielākie riski ir nelabvēlīgi laikapstākļi, ražas nosalšana.

Tomēr var arī atrast piedāvājumu vismaz daļēji dārza apdrošināšanai - daži apdrošinātāji kopā ar pastāvīgi apdzīvotu ēku apdrošina zālienu, apstādījumus, dzīvžogus, dekoratīvus apstādījumus un augļukokus, neieskaitot augsni un viengadīgus augus.

Kā noslēgt līgumu

Pirms slēdz līgumu, ieteicams izpētīt vairāku apdrošinātāju piedāvājumu un izceļumus. Kad apdrošinātājs izraudzīts, internetā vai klātienē tiek slēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta polise. Taču, pirms piekrist līgumsaistībām ar apdrošinātāju, rūpīgi jāizpēta:

- APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJA - līgumā noteiktais maksājums par apdrošināšanu. Jāvienojas, cik bieži jāveic maksājums: reizi gadā, pusgadā vai ceturksnī;
- APDROŠINĀJUMA SUMMA - apdrošinātā īpašuma

vērtība, ko nosaka īpašuma saimnieks. Visbiežāk īpašumam un iedzīvei tiek noteikta atsevišķa summa. Ja apdrošināšanas līgums tiek slēgts pirmoreiz, apdrošinātājs sniegs konsultāciju, kā to izdarīt;

- APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA - kā to aprēķina un kādā kārtībā tā tiks izmaksāta. Atlīdzība nedrīkst pārsniegt nodarītos zaudējumus. Apdrošinātājs kompensēs izdevumus, lai atjaunotu vai uzceltu no jauna bojāto vai bojājājušo īpašumu, bojāto mantu aizstātu ar analogisku;

- IZŅĒMUMI - kādos gadījumos īpašuma saimniekam finansiālā atbildība būs jāuzņemas pašam;

- PAŠRISKS - naudas izteiksmē vai procentos no apdrošinājuma summas izteikta daļa, kuru apdrošinātājs ietur no izmaksājamās atlīdzības. Jo lielāks pašrisks, jo zemāka polises cena. Katram no polisē ietvertajiem riskiem var tikt noteikts atšķirīgs pašrisks lielums, piemēram, zādzībai 10%, stiklojumam 150 eiro. Jāpievērš uzmanība, vai pašrisks bojājumiem mainās atkarībā no pieteikto negadījumu skaita.

Rūpīgi neizlasīts līgums ir viens no biežākajiem nesaskaņu cēloņiem. Tāpēc vienmēr kārtīgi jāizpēta līguma nosacījumi, jāpaujā visas nesaprotamās lietas.

Rīcība nelaimes gadījumā

Atkarībā no tā, kāda liksta piemeklējusi dzīvesvietu, pirmais solis ir izsaukt glābšanas dienestu, ja nepieciešams - arī policiju vai neatliekamo medicīnisko palīdzību. Iespēju robežās īpašniekam jāglāb īpašums un jānovērš tālāki bojājumi, piemēram, jāizviedina telpas vai neskartās mantas jāpārvieto uz drošāku vietu.

Svarīgi negadījuma vietu arī nofotografēt. Iespēju robežās nelaimē bojātā vieta jāatstāj neskarta. Līdzko iespējams, jāzasinās ar apdrošinātāju. Tālāk apdrošinātājs bojājumus konstatē pēc pieaicināto ekspertu aktiem un ekspertizēm vai arī pats, vizuāli klātienē vai nosūtītājā fotogrāfijā apskatot objektu.

Zaudējumus novērtē, sastādot remontdarbu tāmi, īpašuma bojāejas gadījumā - aprēķinot īpašuma atjaunošanas vai uzcelšanas no jauna izdevumus.

Ja rodas nesaskaņas

Visbiežāk nesaskaņas starp apdrošinātāju un klientu rodas nepilnīgas komunikācijas dēļ, piemēram, klients īsti neizprot līguma noteikumus, taču neko nejautā, un apdrošinātājs arī pats nepiedāvā paskaidrot. Tad sanāk noslēgt līgumu par kaķi maisā.

Nesaskaņas mēdz izcelties arī gadījumos, ja īpašuma saimnieks apzināti vai neapzināti savu īpašumu novērtējis par neatbilstīgi augstāku summu vai, gribot ietaupīt uz apdrošināšanas prēmijas rēķina, norāda zemāku summu.

Rūgtums var palikt arī tad, ja apdrošināšana maksāta daudzus gadus, bet, notiekot nelaimei, tiek konstatēts, ka īpašums tomēr neatbilst drošības standartiem, kādi nepieciešami konkrēto risku apdrošināšanai. Ja apdrošinātājam un klientam neizdodas nesaskaņas atrisināt savā starpā, var vērsties Latvijas Apdrošinātāju asociācijā, kur tālāk domstarpības risinās ombuds.

Hipotekārā kredīta gadījumā obligātu nekustamā īpašuma apdrošināšanu pieprasa kredīta devējs, lai garantētu šīs ķīlas finansiālo segumu, ja notiek negadījums.

Īpašumu var apdrošināt pret:

- nosauktajiem riskiem - polisē iekļauti konkrēti riski, ko izvēlas nekustamā īpašuma saimnieks,

- visiem riskiem - jebkuru pēkšņu un neparedzamu negadījumu (izņemot polises izņēmumos noteiktos gadījumus).

Pamata risku pakete lielākoties ietver šādus riskus:

- dabas stihijas (zibens, vētra, plūdi, lietusgāzes, krusa, stipra snigšana),

- uguns risku (ugunsgrēks, eksplozija),

- ūdens noplūdi (piemēram, plīsušas ūdenscaurules), inženierkomunikāciju sistēmu avārijas),

- trešo personu ļaunprātīgu rīcību (zādzības, vandalisms),
- kritošu priekšmetus.

Papildu riski (apdrošināšanas uzņēmumu individuāls piedāvājums):

- trešo personu nejauša rīcība (piemēram, īpašums tiek bojāts kaimiņu remontdarbu rezultātā),

- elektrības piegādes traucējumi, pārspriegums,

- nokrišņu iekļūšana mājoklī,

- glābšanas darbu izdevumi,

- pagaidu mājokļa īre,

- meistara palīdzība,

- citi riski, piemēram, transportlīdzekļa trieciens, zemes noslīdējums vai nogruvums.

Kas vēl jāievēro klientam?

- Vislielākais risks, kas apdraud īpašumus un kādēļ cilvēki Latvijā apdrošina savu nekustamo īpašumu, ir uguns, tālāk seko zādzības. Ugunsgrēkus nereti izraisa neiztīrītas, nepareizi konstruētas vai bojātas apkures iekārtas vai dūmvadi. Apkures iekārtas un ierīces jāpārbauda un jātīra divas reizes gadā, skurstenis reizi 1-2 gados (atkarībā no materiāla).

- Viena no izplatītākajām cilvēku kļūdām Latvijā, pērkot īpašuma apdrošināšanu, ir apdrošināšana par pārāk zemām summām. Piemēram, dzīvokļa vai mājas vērtība ir 60 000 eiro, bet cilvēks to apdrošina par 20 000, tātad par trīs reizes mazāku summu (attiecība 3:1). Notiekot negadījumam, apdrošinātājs atlīdzību arī izmaksās proporcionāli attiecībā 3:1; piemēram, ja zaudējumi ir 12 000, tad apdrošinātājs izmaksās tikai 4000.

- Svarīgi painteresēties pat par vēja ātrumu - piemēram, no kāda ātruma apdrošinātājs vēju definē kā vētru. Stiprs vējš var izsist logu, noraut jumtam stūri. Piemēram, apdrošinātāja noteikumos definēts, ka vētra ir no 21m/s, bet tajā dienā tuvākā meteo stacija fiksējusi vēja ātrumu tikai 17 m/s. Tātad tas ir bijis nekvalitatīvi uzlikts jumts, un cietušajam nepienākas atlīdzība vai arī tā būs samazināta.

- Apdrošinātāji mēdz apdrošināšanas noteikumos iekļaut konkrētus ierobežojumus un prasības, kas jāievēro klientam. Ja polisē norādītās prasības netiek ievērotas, apdrošinātājs var samazināt vai atteikt atlīdzības izmaksu!

Apsveikumi

Miļi novēlam mēs Tev:
Mums par prieku dzīvot ilgi,
Laimi iegūt vairāk,
Mazbērnus un mazmazbērnus auklēt
Un vienmēr priecīgai Tev būt.
Vēlam, lai garām aiziet bēdas,
Lai liktenis Tev uzsmaida un mierīgas ir debesis.
Irēna! Esi vesela, neslimo, par aizgājušo nežēlojies.
Mēs ļoti milam Tevi!
Sirsnīgi sveicam **Irēnu Šumkinu** 80 gadu jubilejā!
Tava miļā ģimene

Tā aiziet gadi - skaisti, skarbi,
Ar tiem ir kopā Tavi krietnie darbi.
Zem gadu nastas vēlam nepagurt
Un gaišu pavardu joprojām kurt.
Miļi sveicam **Ainu Sekaci** 80 gadu jubilejā! Veselību,
izturību un dzīvesprieku turpmākajos gados.
Ilga un Māris

Pērk

SIA "VEIKS" krautuvē, Kalna ielā 9C, Kubulos, Balvu novadā, IEPĒRK:
LAPU KOKU TARU, 2,5 m (apm. g. 2,4m), **3,1m** (apm.g. 3,0m), ø12cm <, 31 EUR
LAPU KOKU TARU, 2,5 m (apm.g. 2,4m), **3,1m** (apm.g. 3,0m), ø20 cm <, 33 EUR
SKUJU KOKU TARU, 2,5m (apm.g. 2,4m), **3,1m** (apm.g. 3,0m), ø12cm <, 31 EUR
SKUJU KOKU TARU, 2,5m (apm.g. 2,4m), **3,1m** (apm.g. 3,0m), ø20cm <, 33 EUR
NEŠĶIROTI BĒRZA ZĀGBALČI, 3,1m (apm.g. 3,0m), **3,3m** (apm.g. 3,2m), **3,6m** (apm.g. 3,5m), ø12cm <, 35 EUR
KVALITĀTES PRASĪBAS: pieļaujās likumainība līdz 2%, kodola iekrāsojums bez ierobežojuma, zari līdz 10 cm neierobežotā daudzumā
Nepieļaujās trupe, dubultā likumainība, gāšanas un zibens plaisas.
BĒRZA PĀPĪRMALKU, 3,0m, ø6cm<, 25 EUR
SKUJU KOKA PĀPĪRMALKU, 3,0m, ø6cm<, 23 EUR
LAPU KOKA UN SKUJU KOKA MALKU, 3,0m, 21 EUR
Apaļkoka transporta pakalpojumi.
Piegādes saskaņot pa telefonu **222006530**. Samaksa trīs darba dienu laikā.

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033**.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTEJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.
Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.
SIA "Meži M" pērk cirsmas un mežus. Zvaniet 29324128.
Pērk zemi Baltinavas novadā.
Tālr. 28621537.

Pērk apaugumus.
Tālr. 26589370.
"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pārdod

Pārdod 3m malku ar piegādi. Minimālais apjoms 20m³.
Tālr. 26760065.
Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 26442615.
Dējējvistas. Tālr. 22845900.
Pārdod labu Opel Astra, 1999.g., 1.8, benzīns-gāze, TA 11.2020., nodoklis nomaksāts.
Tālr. 25717480.
Pārdod lopbarības kartupeļus. Piegāde.
Tālr. 26131609.

Pateicība

Vissirsnīgākā pateicība Tēvam Aleksijam, Svetai, Taņai, Zojai, Svetlanai, "Ritums", "Senda Dz", biedrībai "Razdoļe", "Saskaņa", VSAA meitenēm, bijušajiem kolēģiem, radiem, kaimiņiem, draugiem, visiem, kuri bija kopā ar mums, pavadot mūsu miļo **Viktoru Smirnovu** mūžības ceļā.

SIEVA, BĒRNU ĢIMENES

Līdzjūtības

Te es nācu, te es gāju,
Te ar bēdām mijās prieks.
Mājas, mājas, dzimtas mājas,
Jums bez manis jāpaliek.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Valdim, dēliem Gatim un Mārtiņam, māsām Silvijai un Valentīnai un pārējiem tuviniekiem, no LIDIJAS SILIŅAS uz mūžu atvadoties.
Valentīna, Ēvalds

Cik nežēlīgs mirklis
Starp būt un nebūt,
Starp tuvumā palikt
Un projām iet.
Klusa un patiesa līdzjūtība
tuviniekiem, mūsu kolēģi
ĀRIJU MIČULI mūžības ceļā pavadot.
Balvu, Rugāju, Baltinavas novadu mājturības skolotājas

Vairs manis neesot,
Ak, neticiet, es esmu
Ar jums, starp jums
Ik rāsas pilienā, kas saulē lās,
Un jūsu sirdīs, domās, atmiņās...
(I.Rudene)
Izsakām dziļu līdzjūtību **Silvijai Aparei**, mūsu **LIDIJU** mūžībā pavadot.
Rokdarbu pulciņš "Atspole" un veikala meitenes

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaigu vienkāršu un siltu
Mums vajadzēs tik sirdīs saglabāt.
(G.Selga)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar **LIDIJAS SILIŅAS ģimeni, radiem un tuviniekiem**, viņu smilšu kalniņā pavadot.
Baltinavas novada domes deputāti

Uz spāriem dzērves nes jau pavasari,
Un piesaulē jau vizbulītes zied.
Un ir tik skumji, ir tik ļoti skumji,
Kad tieši tagad tev bij jāaiziet.
(J.Ziemeļnieks)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Mārtiņam Siliņam un ģimenei**, atvadoties uz mūžu no **MĀMIŅAS un VECMĀMIŅAS**.
Kārsavas ielas 17. mājas 2. ieejas kaimiņi

Birst asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krit.
Cik grūti iedegt balti sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Pavadot **LIDIJU SILIŅU** mūžības ceļā, mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **tuviniekiem**.
Baltinavas novada domes darbinieki

Ir klusums,
Kas pasaka vairāk par vārdiem...
(Z.Mauriņa)
Izsakām līdzjūtību **Valdim Siliņam un ģimenei, māsām Silvijai un Valentīnai, LIDIJU** mūžības ceļā pavadot.
Daina un Juris Pavlovski

Miļš cilvēks aizgājis
Uz klusēšanas pusi.
Viss aizgājis, kas izdzīvots un bijis,
Vien paliek atmiņas ar mīlestības vārdiem.
Nu dvēselīte debesis sev jaunu ligzdu vij.
(J.Jaunsudrabiņš)
Šajā sājpu un skumju brīdī klusi mierinājuma vārdi un patiesa līdzjūtība **Gatim Siliņam ar ģimeni**, pavadot **MĀMIŅU** mūžības ceļā.
Baltinavas vidusskolas bijušie klasesbiedri

Nekad tev darba nebija par daudz -
Tu tajā degi, citus sasildot.
Nu tava uguns aizdegs jaunas audzes,
Kas ziedus noliek, tevi pieminot.
Mūžības ceļos pavadot **LIDIJU SILIŅU**, mūsu visdziļākā pateicība par sadarbību daudzu gadu garumā.
Izsakām līdzjūtību **dzīvesbiedram Valdim, dēlu Mārtiņam, Gata ģimenei un pārējiem tuviniekiem**.
Baltinavas MMS kolektīvs

To melno sāpi svešam neizstāstīt,
To bēdu nepacelt, kas sirdi spiež.
(J.Plotnieks)
Esam kopā ar **tuviniekiem** sājpu brīdī, **LIDIJU SILIŅU** mūžībā pavadot.
Balvu RSB "Rudzpuķe"

Atkal un atkal asarām noplūst vaigs,
Likteņa trieciens tik svaigs.
Atliecot galvu pret debesīm, redzu -
Tur vienas zvaigznes vairs nav...
Izsakām līdzjūtību **Silvijai Aparei ar ģimeni**, mūsu **LIDIJU SILIŅU** pavadot mūžībā.
Loginu, Ločmeļu ģimenes

Katram dziļi, dziļi sirdi
Sājpu rēta sūri smeldz.
Vēji, šalciet, vēji, dziediet,
Mūžs ir bijis goda vērts.
(A.Krūklis)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Dacei Voicišai un Kristīnei Jermacānei ar ģimenēm, TĒTI, VECTĒTIŅU** kapu kalniņā pavadot.
AS "Viada Baltija" kolektīvs

Pārtrūka dzīvības stīga,
Apklusā vārdi un balss.
Nakts iestājas bezgalīga,
Raudāja mākonis palss.
(L.Sāgameža-Nāģele)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Zigrīdai, Dacei un pārējiem tuviniekiem**, savu cilvēku **ARVĪDU DREIMANI** zaudējot.
Ēvalda, Modra un Edgara Voicišu ģimenes

Var gruzdēt, var degt ar liesmu -
Ik cilvēks dzīvo un mirst,
Taču gribētos mūžu kā dziesmu,
Audžu audzēs ko neaizmirst.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Dacei, Mārim Voicišiem un piederīgajiem, TUVU CILVĒKU** mūžībā pavadot.
Balvu pils. un raj. BUB kolektīvs

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
(N.Dzirkale)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **dēlam Artūram un pārējiem tuviniekiem, ĀRIJU MIČULI** mūžības ceļā pavadot.
Bijušie klasesbiedri Balvu 1. vidusskolā

Lūgšim tavai dvēselītei
Debess ceļos mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.
(V.Kokle-Līviņa)
Izsakām līdzjūtību dēlam **Artūram ar ģimeni, brālīm Mārtiņam ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem, ĀRIJU MIČULI** mūžības ceļā pavadot.
Meijeru dzimta

Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet.
Miļš cilvēks
Kad projām
Mūžībā iet. (K.Apškrūma)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Georgijai Suharževska ģimenei**, māmuli, vīramāti, vecmāmiņu **DĀRTU** mūžības ceļā pavadot.
Tirgus ielas 3.mājas iedzīvotāji

Dažādi

BALVU PAMATSKOLAS informācija 2020./2021.m.g. pirmklasnieku vecākiem
Ši gada **2.martā Balvu pamatskolā** sāksies audzēkņu reģistrācija 1.klasei 2020./2021. mācību gadam.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS - STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Zvanīt 28358514.

Piedāvā darbu

"San-Tex" piedāvā darbu
APKOPĒJAI sabiedriskajā tualetē, pusslodzē. Samaksa pēc likmes.
Tālr. 29105463.

Iepazīšanās

Iepazīšos ar vienkāršu, praktisku, saprotošu sievieti līdz 43 gadiem.
Vēstules adresēt redakcijai šifram A-1.

Vīļakas novada seniori pateicas S.Maksimovam un viņa komandai, M.Golubevai, R.Gruševai, A.Mežalam par ekskursiju dzimtajā novadā.
Paldies direktorei S.Šaicānei un priesterim G.Skutelim par laipno uzņemšanu un pārsteigumiem.

Vīļakas novada senioru liels PĀLDIES z/s "Kotiņi" par garšīgajām pusdienām un viesmīlību. Mēs milam savu novadu un lai mums visiem kopā viss izdodas!

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Indekss 3004
aduguns
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiālā ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 26555382
KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: **vaduguns.lv**
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespīests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001